

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 3

Juni 1970

68. årg.

Redigert av Ole Lie

RANA HERRED, NORDLAND FYLKE MYRINVENTERINGER OG REGISTRERING AV VILTLANDSKAPER

Av konsulent Per Hornburg.

INNLEDNING

Ved kommunereguleringen 1/1-64 ble Nord-Rana, Mo, del av Sør-Rana (området nord for Ranafjorden) og del av Nesna (Sjona-avsnittet) slått sammen til en kommune under navnet *Rana*. Dette herred er nå fylkets største i utstrekning. I h.t. oppgave fra Statistisk Sentralbyrå er totalarealet av det nye Rana herred $4\,462,04\text{ km}^2$. Tall for landareal foreligger ennå ikke, men en har anslagsvis beregnet dette til ca. $4\,280\text{ km}^2$. Det foreligger heller ikke offisielle oppgaver over folkemengde i Rana, men pr. 1/4-69 oppgir kommunekontoret at den hjemmehørende folkemengde er 26 042 personer. Dette vil si at befolkningstettheten er 6—7 personer pr. km^2 landareal.

Nordgrensen for Rana dannes av herredene Saltdal, Beiarn og Meløy og vestgrensen av kystherredene Rødøy, Lurøy, Nesna og Leirfjord, og sørgrensen av Hemnes herred. Mot øst ligger Sverige. Geografisk bestemt strekker herredet seg fra $66^\circ 06'$ til $66^\circ 47'$ nordlig bredde og fra $2^\circ 28'$ til $4^\circ 49'$ østlig lengde (fra Oslo meridian). Dette utgjør en distanse på ca. 100 km i retning øst-vest og ca. 75 km i retning sør-nord.

Den nordligste halvdel av herredet er sterkt kupert og oppdelt av dype dalfører omgitt av mektige fjellmassiver. Her finner vi også en av landets største isbreer — Svartisen — med tinder som når opp i en høyde av 1 400—1 500 m.o.h.

Den sørligste halvdel av herredet — sør for Dunderlandsdalen — er mindre oppdelt. Mot Sverige flates landskapet mer av, og antar til dels viddekarakter. Rana er rik på elver, vatn og store vassdrag. De største vassdrag er nå regulert og danner grunnlaget for den storindustri som er vokst opp ved Mo.

Hovedmassen av *fjellgrunnen* består av kambro-siluriske sedimentbergarter med sterkt innslag av glimmerskifer. Ellers finnes jevnt over en del dolomitt og kalkspat. Lengst nord mot Saltdal herred består fjellet av bunngranitt. Granittmassiver finnes også i fjellområdet vest for Virvassdalen, og på sør- og nordsiden av Sjona. Fra Mo og sør-østover mot svenskegrensen ligger et større parti gneis, likeså i området Junkerfjellet mot Virvassdalen.

De løse jordlag består mest av morener, marine avleiringer, elvegrus og aur, og myrer. I Dunderlandsdalen finner en marine avleiringer til Bjellånes 166 m.o.h.

Morenene finnes spredt over hele herredet både i lavlandet og høye-religgende strøk. Steddannet, dyp forvittringsjord er det en del av i kalkområdene, men lendet er vanligvis kupert. Myrene finner en fortrinnsvis i glimmerskiferområdene. På kalkfjell er det lite myr.

Statens Skogoppsyn v/ herredsskogmesteren regner med at *skogarealet* er ca. 500 000 dekar. Herav er halvparten barskog. Det dyrkede areal ble etter kommunesammenslåingen (1964) av jordstyrekontoret beregnet til 25 489 dekar. Herredets produktive areal skulle følgelig utgjøre ca. 12,3 % av landarealet.

All utmark i herredet er belagt med beiterett for norsk reindrift. Det dreier seg om reinbeitedistriktene Dunderland, Illgruben og Strandtindane som dekker hele herredet. Øst for Dunderlandsdalen, fra Umbukta til Nasa, har også svensk reindrift rett til sommerbeite (fra 1/5—30/9) på et totalareal av ca. 1 000 km².*

Det er mye statsgrunn i Rana. Eksakte oppgaver over areal statsgrunn/privatgrunn foreligger ikke. På grunnlag av kart over Rana Jakt- og Fiskeadministrasjons forvaltningsområde (1964) har en beregnet arealet av statsgrunn til ca. 70 % av herredets landareal. I første rekke omfatter statsgrunnen fjellområdene, men også betydelige arealer i Dunderlandsdalen.

MYRINVENTERINGEN

Myrinventeringen i Rana herred er utført etter de samme retningslinjer som ved de tidligere myrinventeringer,** men i noe utvidet form. Foruten vurdering av utnyttelsesmulighetene til *jordbruk, skogreising* eller i *torvteknisk* øyemed, er det også foretatt registrering av myrer og tilliggende fastmark samt gruntvannsområder av interesse for *viltstellet*. Vurdering av viltspørsmålet er foretatt i samråd med *Statens Viltundersøkelser*, ved Statens Viltstellkonsulent for Nordland, Troms og Finnmark, herr Finn Bugge, Fauske, som også har deltatt i en del befaringer.

* Innst. av den norsk-svenske reinbeitekommissjon av 1964.

** Jfr. Aasulv Løddesøl: Det norske myrselskaps myrinventeringer, Medd. fra D.n.m., 1941.

Som myr har en karakterisert område som i ugrøftet tilstand har et torvlag — uten plantedekke — på minst 30 cm.*

Inventeringen er finansiert ved støtte fra Rana kommune, Direktoratet for Jakt, Viltstell og Ferskvannsfiske og Direktoratet for Statens Skoger.

Markarbeidet

Markarbeidet ble utført høsten 1967 og sommeren 1968 av *Det norske myrselskap* ved forfatteren. Til registreringsarbeidet i en del av fjellområdene har en hatt assistanse av agronom *Stein Otto Bugge*, Fauske og *Anfinn Larsen*, Båsmo. Sistnevnte deltok også som fast håndlanger under hele arbeidet.

Under markarbeidet ble nyttet flyfotografier i målestokk ca. 1:15 000 hvor de undersøkte myrer, eventuelt registrerte viltlandskaper, ble inntegnet.

Figurene er overført på translusentkopier av flybildene. Disse kopier er montert i 15 særskilte blad (kartområder) et for hvert av de respektive områder som er undersøkt. Disse kart som ikke trykkes, oppbevares i Myrselskapets arkiv og hos rekvirentene. Det er videre utarbeidet et oversiktskart hvor de enkelte kartområder som det henvises til i meldingen, er inntegnet, fig. 1. Kartområdene dekker det alt vesentligste av terrenget til skoggrensen. Når det gjelder høyreliggende terreng (snaufjellet), har en ikke nyttet dekning i form av flybilder ut over de arealer som kommer med på de nyttede flybilder. Myrene i snaufjellet (den alpine region) i dette herred har i det alt vesentlige interesse som beite for sau, rein og vilt, og vil i denne melding bli omtalt i et særskilt avsnitt i forbindelse med beskrivelsen av de registrerte viltlandskaper.

I 1955 foretok Det norske myrselskap kartlegging og detaljundersøkelse av myrene på Sjoneidet. I alt ble 1 475 dekar undersøkt. Arealer m.v. som omfatter denne del av Sjoneidet innbefattes i inventeringen.

Myrareal, myrtyper

Totalarealet av udyrka myr i Rana herred er ifølge inventeringen 52 523 dekar. I prosent av det landareal en regner med, utgjør myrarealet ca. 1,2 %. Av totalarealet er 25 323 dekar myr inntegnet på flybildene, resten 27 200 dekar omfatter myr i snaufjellet.

* Jfr. Myr- og torvressurser i Norge, nåværende og fremtidig bruk, av Aasulv Løddesøl. Særtrykk av Medd. fra D.n.m., nr. 5—1963.

Av myrarealet inntegnet på flybildene er fordelingen av de ulike myrtyper slik:

	Areal i dekar	% av myrarealet
<i>Grasmyrer:</i>		
Myrull-bjønnskjeggmyrer	8 502	33,6
Starrmyrer	6 621	26,1
<i>Mosemyrer:</i>		
Grasrike kvitmosemyrer	6 208	24,5
Lyngrike kvitmosemyrer	3 717	14,7
Andre myrtyper (rene grasmyrer og krattmyrer)	275	1,1
I alt ca.	25 323	100,0

En viser ellers til tabell 1, hvor fordelingen av de ulike myrtyper er spesifisert for hver enkelt kartfigur, og til tabell 2, hvor myrtypenes fordeling på myrarealet i kartområdene er angitt. Når det gjelder myrene i fjellet har en etter befaringene regnet med en fordeling av ca. 70 % *myrull-bjønnskjeggmyrer*, ca. 20 % *grasmyr av starrtypen* og ca. 10 % *lyngrike kvitmosemyrer* og *grasrike kvitmosemyrer*. I tabell 3 er angitt myrarealet i fjellet fordelt på områder og myrtyper. Beliggenheten av områdene som er nevnt i tabell 3, vil fremgå av gradteigskartene, serie M 711 nr. 2027, I—IV og 1927, I—IV.

Vegetasjon

Plantebestanden på grasmyrtyperne er nokså varierende. På *myrull-bjønnskjeggmyrene* domineres vegetasjonen av lite kravfulle planterarter (bjønnskjegg, torvmyrull, sveltull, blåtopp og rome) mens *grasmyr av starrtypen* oftest har mer kravfull vegetasjon. Men også denne myrtype kan variere meget vegetasjonsmessig sett, fra områder hvor plantebestanden vesentlig består av trådstarr, stjernestarr, bjønnskjegg, duskmyrull og blåtopp, til områder rik på urter (myrklegg, jåblom, mjødurt, bukkeblad, vikker og tepperot) og kravfulle starrarter som gulstarr, strengstarr, breimyruell samt enkelte grasarter. Ellers fant en ofte også myrsnelle, dvergjamne, myrhatt, flaskestarr samt litt strandrør på starrmyrene i de kalkrike strøk. Av moser på starrmyrene fant en mest bladmoser (Bryales) som brun-klomose, makkemose, grasmose, sigdmose sammen med litt kvitmoser (Sphagnales).

På *mosemyrområdene* preges vegetasjonen av mer eller mindre nøy-somme eller mindre kravfulle planterarter. Foruten kvitmoser finnes også gråmose (*Rhacomitrium lanuginosum*), lav og forskjellige lyngarter. Av kvitmoser synes arter tilhørende *Cymbifoliagruppen* (vorte-

kvitmose, stiv-kvitmose) og Acutifoliagruppen (furu-kvitmose, rose-kvitmose, rust-kvitmose) og være vanligst. I høyereliggende strøk fant en også sterkt innslag av bjørne-torvmose og dverg-kvitmose (Cuspidatagruppen). På lyngrik kvitmosemyr bestod lyngvegetasjonen av krekling, røssllyng, kvitlyng, blokkebær og tyttebær. Av krattvekster kan nevnes dvergbjørk, pors (i lavlandet) og enkelte vier. Videre er molte alminnelig på denne myrtype sammen med torvmyrull og bjønnskjegg. De grasrike kvitmosemyrer har stedvis mer artsrik plantebestand, bl.a. er ofte notert innslag av myrsnelle sammen med starrarter og urter.

Når det gjelder myrene i fjellet er vegetasjonen oftest mer ensartet, og det er gjerne bjønnskjegg, myrull, sveltull og småvoksne starrarter som dominerer. Men en finner også relativt store partier hvor det er noe innslag av flaskestarr, sotstarr, trådstarr, blåtopp og strengstarr. Vier, dvergbjørk og molte er nokså vanlig i fjellet, likeså er notert en del småvoksen bukkeblad og urter som myrhatt, myrklegg og tettegras.*

Kjemiske analyser

I forbindelse med markundersøkelsene ble det tatt ut 10 prøver av myrjord til kjemiske analyser. Analysene er utført av Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon Holt, Tromsø. Resultatet av analysene fremgår av tabell 4.

Det fremgår av tabellen at volumvektene av vannfri jord varierer fra 82 g/l for prøve 5 til 195 g/l for prøve 4. Førstnevnte prøve tilsvarende svak formolding (mindre enn 100 g/l) og sistnevnte vel formolda torv (litervekt over 150 g). Ellers var de fleste prøver nærmest noenlunde vel formolda. Glødetapet viser at alle prøver unntatt nr. 2 har lavt *askeinnhold*. Innholdet av nitrogen (N) er litt over middels i to av grasmyrprøvene (nr. 8 og 10) mens det er lavt i resten av prøvene. *Kalkinnholdet* (CaO) varierer meget, fra 0,1 % i nr. 10 til 1,4 % i nr. 6. Dette henger nok i en viss grad sammen med berggrunnsforholdene idet kalkforekomstene kan variere meget innen relativt snevre områder. Totalinnholdet av CaO pr. dekar til 20 cm dybde viser at 3 av prøvene (nr. 1, 3 og 6) har tilfredsstillende kalkmengde i tilfelle dyrking. Når det gjelder tallene for *fosfor* (P-AL) og *kalium* (K-AL) er det jevnt over lite fosfor, særlig i prøve nr. 6 med 0,3 mg/100. Kaliumtallene viser større variasjoner og kan karakteriseres som middels i et flertall av prøvene. 4 prøver (nr. 3, 6, 8 og 10) viste middels sur reaksjon, mens de øvrige var sterkt sure med pH-verdier under 5,0.

Ved myrundersøkelsene på Sjoneidet i 1951 ble tatt ut 12 jordprøver. Middell pH-verdi var 4.82 og middell kalkinnhold pr. dekar var 219 kg med variasjoner fra 811 kg til 47 kg. Nitrogeninnholdet pr. dekar varierte fra 320 kg til 696, med 490 kg som middel.

* Jfr. boken: «Myrtyper og myrplanter», av Aasulv Løddesøl og Johannes Lid, Oslo 1950.

UTNYTTELSE AV MYRENE

For hver kartfigur er det angitt den fremtidige utnyttelsesmåte en anser best, jfr. tabell 1. I den forbindelse er det regnet med 5 former for anvendelse, nemlig *brenntorvdrift*, *strøtorvdrift*, *skogreising*, *dyrking* og *viltproduksjon*. For å lette oversikten er det i tabell 5 angitt samlet inventert areal og forslag til utnyttelse for de ulike *kartområder*.

Brenntorv

Når det gjelder utnyttelse til *brenntorvproduksjon* er det kun på Sjoneidet en har funnet myrer med «drivverdige» forekomster for vanlig stikkorvproduksjon. Her viste undersøkelsene i 1951 at på tilsammen 360 dekar fantes 411 000 m³ råtorv. Ellers finnes det enkelte steder brenntorv (fortorvingsgrad H 6 og høyere) i en rekke myrer, men torva ligger vanligvis i dypere lag og på småmyrer med vanskelig adkomst. Myrer av størrelsesorden som kan komme på tale for maskinmessig brenntorvproduksjon ble ikke registrert.

Strøtorv

Drivverdige *strøtorvmyrer* er det også lite av i Rana. Som strøtorv har en regnet med fortorvingsgrad H 3 og lavere. En stor del av mosemyrene har torv av denne fortorvingsgrad, men oftest dreier det seg om forholdsvis små myrer med dårlige adkomstmuligheter. I alt er registrert 243 dekar myr som kan nyttes til produksjon av strøtorv eventuelt til jordforbedringsmiddel. Nyttbar masse i myra er skjønnsmessig anslått til 310 000 m³.

Skogreising

Til *skogreising* er utskilt i alt 4 000 dekar myr. I de fleste tilfeller dreier det seg om myrer med ugunstig beliggenhet eller arrondering for dyrking. Ofte ligger også disse myrene i eller i nærheten av områder med bra bestand av barskog og hvor det skoglig sett vil være rasjonelt om myrene kunne utnyttes.

Dyrking

Arealet av myr anbefalt til *dyrking* utgjør ialt 6 080 dekar. Under markarbeidet ble det gitt en karakteristikk av de ulike myrers *dyrkingsverd* etter følgende skala: Meget god dyrkingsmyr — D 1, god dyrkingsmyr — D 2, noenlunde god dyrkingsmyr — D 3, mindre god — D 4, dårlig — D 5.* Av nevnte areal er 614 dekar eller 10,1 % gitt

* Jfr. Viktige holdepunkter ved vurdering av myr- og torvforekomster, av Aasulv Løddesøl. Særtrykk av Medd. fra D.n.m., nr. 3-1967.

dyrkingsverd D 2, 1 751 dekar (28,8 %) dyrkingsverd D 2—D 3, 2 798 dekar D 3 (46,0 %), 541 dekar D 3—D 4 (8,9 %) og 376 dekar (6,2 %) D 4—D 5.

I det følgende blir gitt en kort omtale av viktigste myrer som er anbefalt til dyrking i de ulike deler av herredet. Når det gjelder detaljopplysninger om de enkelte myrer eller myrområder (kartfigurer) henvises til hovedtabellen, tabell 1.

Fra herredsgrensen mot Nesna og østover til Utskarpen (kartområde I) er registrert ialt 1 711 dekar myr egnet til dyrking. Av dette areal er vel 800 dekar karakterisert som grasmyrer, resten mosemyrer. Storparten av arealet ligger på Sjoneidet (nr. 88) hvor fallforhold for kanaler og grøfter stort sett er bra. Best egnet til dyrking er myrene ved Moldåga hvor dyrkingsverdet varierer fra D 2—D 3, dvs. god til noenlunde god dyrkingsmyr. Nærmest Sørfjorden finnes mest mosemyr av dyrkingsverd D 3—4. Mellom fjellfoten og riksveien er det større innslag av grunn grasmyr (myrull-bjønnskjeggtipe) bedømt som noenlunde bra skikket til dyrking.

Myrene på Sjoneidet har sentral beliggenhet og de er for det meste godt skikket for mekanisert jordbruksdrift. Som nevnt innledningsvis foretok *Det norske myrselskap* i 1955 kartlegging og detaljundersøkelse av en del av myrene på Sjoneidet. Melding om dette arbeid er gitt 30/5-56.

I området Utskarpen — Midtstraum (kartområde II) er registrert 336 dekar myr som for det meste ligger lagelig til for dyrking. Ca. 200 dekar er grasmyr, resten mosemyr. Dyrkingsfeltene omfatter først og fremst myrene nord for Holmen (nr. 71) og vest for Haugen (nr. 51, 52) hvor avgrøftingsforholdene er gode og beliggenheten gunstig i forhold til brukene. Arronderingen er imidlertid ikke den beste, og stedvis er terrenget noe bakket. Med tanke på å øke bruksstørrelsen skulle disse myrer være aktuelle. Ved Straumbotn, Utland og Tybekken (nr. 57, 59, 63) ligger noen mindre myrer bra høvelig til for dyrking. Dyrkingsverdet varierer fra D 2 til D 3.

Fra Midtstraum til Reinforshei (kartområde III og IV) er det lite myr som ansees aktuelle til dyrking. Ialt er det i dette strøk registrert 209 dekar fordelt på en rekke mindre myrer. Av dette myrareal er omtrent halvparten grasmyr av starrtypen, resten myrull-bjønnskjeggtipe myrer og mosemyrer. Noen av feltene er relativt grunne og egner seg til beitedyrking (bl.a. nr. 4, 8, 10, 41, 42, 98). Stort sett er det bra hellings- og avløpsforhold i strøket og myrdybden varierer oftest mellom 0,8 og 2,0 m. Dyrkingsverdet varierer fra D 2 til D 3.

Fra Andfiskvatnet til herredsgrensen mot Hemnes (kartområde V), er 133 dekar myr registrert som egnet til dyrking. Herav er halvparten av arealet antakelig kun egnet til beitedyrking. Det gjelder særlig myrene på nordsiden av Andfiskvatnet (nr. 115, 116) og sør for Hesjelia. I Skamdalen er lendet kupert og det meste av myrene her ligger vanskelig til for jordbruksmessig utnyttelse.

På vestsiden av Langvatnet, i området mellom Gråtnesset og Berget (kartområde VI), er 644 dekar vurdert som dyrkingsmyr. Ca. 2/3 av dette areal er grasmyrer, resten mosemyrer. Ved Langnesset (nr. 26) er myrene nokså oppdelt av bergrygger og partivis ligger torvlaget direkte på fjell. Mellom Myrvoll og Bordeaven finnes en rekke slette grasmyrer i god helling mot vatnet. Her er det bra dyrkingsmuligheter men utnyttelsen er avhengig av adkomstvei. Da det er lite dyrkbar mineraljord i dette strøk utgjør disse myrer en verdifull jordreserve. Ved Lillevatnet er storparten av myrene oppdelt og dårlig arrondert p.g.a. bergnakker. Partivis dreier det seg om bra dyrkingsmyr som bør kunne utnyttes av brukene i området.

I Bjørnvassdalføret (kartområde VII) er ikke skilt ut nevneverdig myr aktuelt til dyrking. Det kan nevnes at nord for veien til Raundakselen ligger ca. 60 dekar grasmyr med bra avløpsforhold, men jordbruksmessig utnyttelse er avhengig av at adkomsten ordnes.

I området Langvatnet — Lillerødvatn — Røvassdalen (kartområde VIII) er registrert ca. 600 dekar myr egnet til dyrking. Herav er 2/3 grasrik mosemyr, resten grasmyrer. De fleste myrer i dette strøk er bra arrondert og har sentral beliggenhet for jordbruksmessig utnyttelse. En betydelig del er relativt grunne (0,5—1,5 m) og har gode avgrøftingsmuligheter. I området ved Lillerødvatn (nr. 164) er det flatt og avløpsforholdene vanskelig. Her har Myrselskapet utarbeidet planer for kanalisering. Ellers kan nevnes at enkelte myrer (nr. 154, 165) kan det også være aktuelt å dyrke til beite.

Fra Brennåsen mot Fisktjønli og Plurheia (kartområde X) er 654 dekar vurdert som dyrkingsmyr. Av dette areal er ca. 300 dekar grasmyrer, resten vesentlig mosemyrer. En stor del av myrene på Plurheia (nr. 242) er betegnet som noenlunde bra skikket for dyrking. De har også gunstig beliggenhet i forhold til brukene. Det samme gjelder for endel av myrene ved Fagerli, øst for Villen og langs veien ved Brennåsen. Ellers ligger de dyrkingsverdige myrer nokså spredt i området og utnyttelsen vil være avhengig av adkomstvei. For et flertall av myrene gjelder at hellingsforhold og avløpsmuligheter er bra.

I Plurdalen (kartområde XI) er 575 dekar vurdert som skikket for dyrking. Også her er arealet fordelt på en rekke felter langs hele dalføret. Omkring 2/3 av myrene er grasmyrer, resten mosemyrer. De fleste aktuelle dyrkingsmyrer har bra avgrøftings- og hellingsforhold og adkomsten er stort sett grei. Myrdybden varierer oftest innen grensene 1,0—2,5 m og stedvis forekommer at torva hviler direkte på fjellet. En del av myrene (nr. 246, 250, 255) er også noe oppdelt av bergnakker og fastmarksrygger så arronderingen kan være mindre bra. Nord for Solheim (nr. 247) ligger et myrområde hvor noe mer omfattende grøfting er nødvendig på grunn av partivis svakt fall, og vass-sig fra omgivelsene.

I strøket Storforshei — Dunderland (kartområde XII) er det registrert lite myr skikket for dyrking. Ialt er ført opp 280 dekar hvorav

det vesentligste ligger i området Kjelmo—Åsheim. Myrene er her delvis sammenhengende og er stort sett bra arrondert. Avløpsforholdene er gode. Myrtypen er mest grasrik mosemyr med noe innslag av starrmyr. Myrdybden varierer innen grensene 0,8—2 m og undergrunnen er sand og leire. Feltene ligger sentralt til og ansees som en brukbar jordreserve for brukene på Storforshei.

I Grønfjelldalen (kartområde XIII) er skilt ut ialt 662 dekar myr egnet til dyrking. De viktigste myrer ligger øverst i dalføret (300—400 m.o.h.) i strøket Nesset — Rundmo — Salteng. På de største felter nord for Rundhaugen er myrtypen mest grasrik mosemyr, mens starrmyrene gjør seg mer gjeldende i høyereliggende strøk nord for Salteng. De fleste myrer i området bør være aktuell til dyrking i forbindelse med utbygging av brukene. Sør for Snasen ligger en rekke myrer i noe kupert lende. Det er nokså ujevne dybder men oftest gode avløps- og hellingsforhold. En del av disse myrer er aktuelle jordreserver i dette relativt jordfattige strøk. Myrene ved veien vest for Snasen (nr. 272) er partivis temmelig våte og sumpige, og enkelte steder er myrdybden svært ujevn. Det er imidlertid greie avløpsforhold og beliggenheten er gunstig like til bygdeveien.

I de øvre deler av Dunderlandsdalen (kartområde XIV og XV) er registrert lite dyrkingsmyr, knapt 200 dekar på spredte felter. Det meste av dette myrreal finnes i området ved Hjartåsen og ved Elvemøtehei. Feltet øst for Hjartåsen (nr. 213) er mest frodig starrmyr i god helling mot vest. På grunn av beliggenheten kan det også være aktuelt med beitedyrking her. Nord for øvre Hjartåsen (nr. 217) er myrene oftest oppdelt av fastmarksrygger og bergnakker og arronderingen blir mindre bra. Stort sett er det bra avløpsforhold de fleste steder. Myrene ved Elvemøtehei (223) er bedre egnet til dyrking, og her er beliggenheten forholdsvis gunstig i forhold til bruket. Selv om myra er noe flat enkelte steder, vil ikke dreneringen by på spesielle vanskeligheter.

Viltlandskaper

Når det gjelder registreringen av *viltlandskaper*, er det totalt ført opp 113 215 dekar, fordelt med ca. 15 000 dekar myr, 92 695 dekar fastmark og ca. 5 520 dekar vatn, større tjønn og gruntvannsområder. En har her tatt sikte på en oversiktsmessig lokalisering og undersøkelse av landskapstyper eller biotop-komplekser som har spesiell viltmessig betydning. Det dreier seg først og fremst om områder som det er aktuelt å vurdere nærmere om de eventuelt bør søkes bevart (konservert) som fremtidige produksjonsområder for viltet i distriktet. Med de midler, og den tid som var til disposisjon for dette arbeid, har det — i dette vidstrakte herred — bare vært mulig å registrere de mer sentrale, og i en viss omfang utsatte produksjonsområder. Fjerntliggende viltlandskaper er i seg selv oftest lite utsatt og vil

ikke i samme grad måtte delta i en prioritering av arealene for fremtidig bruk.

En har her spesielt vurdert viltlandskaper som er rik på myr, «myr-lendt» mark og gruntvannsområder som har tilknytning til disse. Det kan imidlertid også dreie seg om enkelte isolerte myrer — store og små — som en har funnet er av betydning for viltet i et bestemt produksjonsområde. Når det gjelder bedømmelsen av landskapets godhet for de ulike viltarter, har en ikke i litteraturen funnet kriterium i likhet med hva vi f.eks. har for husdyrbruket eller skogbruket. I stor grad bygger en derfor på egne erfaringer og subjektivt skjønn når det gjelder de ulike faktorer som vil være med å bestemme godheten eller boniteringsgraden av landskapet for viltet. For verdsettingen av produksjonsområdet har en nyttet en 3-delning: *God bonitet, middels god bonitet, dårlig bonitet*. I disse uttrykk ligger altså ikke bare vegetasjonens verdi for viltet, men også lende-forhold, ly, høyde, muligheter for skjul m.v.

Med vilt har en tenkt på vanlig jaktbart vilt i herredet som ryper, storfugl, ender og elg. Men observasjonene har også omfattet andre arter som er karakteristisk for våre fauna og som kan ha betydning for en helhetsvurdering av et viltlandskap.

De registrerte myrer er innlagt på detaljkartbladene med gul farge, eller skravert når det gjelder større områder med spredte myrforekomster. Viltlandskaper med areal over ca. 500 dekar er angitt i tabell 6 og inntegnet på oversiktskartet.

En skal gi en kort summarisk beskrivelse av de viktigste områder som er registrert:

Kart I. Nordvikfjellet — Utskarpen.

Fig. 85. Dette felt ligger på sørsiden av Sjona vest for Farmanåa i en høyde av 200—350 m.o.h. Fjellgrunnen er mest glimmerskifer, men like nord ligger et større granittmassiv. Arealet er ca. 2 300 dekar hvorav ca. 300 dekar er myr, mest mosemyr, men også en del starmyr. Området er temmelig kupert med bergrygger og koller isprengt myrslåker, våte loner og bekkesik. Her er bra bestand av bjørkekratt med islett av kronglegran og vindslitt fjellbjørk, likeså stedvis god lyngvegetasjon. Området ligger værhardt til, men ansees som *middels god bonitet for ryper*. Det er bra hekkemuligheter her.

Fig. 87, omfatter Rishøgda og lia vestover mot Daloselva. Arealet er beregnet til 4 860 dekar hvorav 860 dekar myr. Av myrarealet er omkring halvparten karakterisert som mosemyr, resten som grasmyr. Høyden over havet varierer fra ca. 150—300 m. Feltet som ligger i glimmerskiferområde, har variert lende — åpent, med bakker, koller, småtjønn og bekker mellom myrene. Her er mye kratt av bjørk og litt vier, delvis også fjellskog med frodig lyngvegetasjon i botn. Viktigste lyngarter er krekling, blåbær, tyttebær og røsslyng. Grasmyrene er jevnt over frodige, men ikke særlig artsrike. Av urter er bukkeblad

vanligst — ellers finnes molte, myrhatt, bjønnbrodd og tepperot for å nevne de viktigste arter. Tørrbakkene har oftest innslag av smyle og finnskjegg i lyngen.

For *ryper* er *boniteten god*, det gjelder både sommer og vinter. På myrene er det også vilkår for ender og vadere. Periodevis er en del av dette terreng attraktivt for elgstammen på halvøya.

Fig. 84. Arealet er ca. 250 dekar hvorav ca. 150 dekar myr. Området som ligger like vest for Purknesset i østhelling, omfatter en del av Purknesselva hvor det er gode vilkår for *ender*. Ellers består lendedet av dype frodige bekkedaler med tilgrensede granlier mot vest og nord. Her er også en del bestand av løvskog med gras- og urterik botnvegetasjon.

Kart II. Utskarpen — Midtstraum.

Fig. 64, Øvre Strømmen — Sveet omfatter en strandlinje på ca. 12 km (fastmarksareal ca. 400 dekar) og 3 000 dekar av sjøbassenget. Området er søkt sikret som *fuglereservat*, ved et forslag om fredning som ble fremmet av undertegnede den 21/11-1967. I utredningen om saken heter det bl.a.:

«I forbindelse med det inventeringsarbeid Det norske myrselskap har igang i Rana herred, har en registrert Straumenområdet som en meget rik fuglelokalitet. Området ved stredene langs Sveet og Straumbotn er tilholdssted for et stort antall av våre viktigste svømme- og trekkfugler og en del vadere. Det gjelder både hekkende fugl og trekk vår og høst. — På bakgrunn av det som her er nevnt, skulle det både lokalt og samfunnsmessig være av interesse å få denne fuglerike fjordarm best mulig vernet. Dette må også kunne sees i sammenheng med den naturvernmessige og rekreative betydning området har i et distrikt med relativt raskt utbyggingstempo.»

Fig. 91, 92. Mellom Bratlandselva og Sørstrandfjellet (nr. 91) er registrert ca. 1 300 dekar hvorav ca. 40 % er myr i en høyde av 120 — 200 m. Her er det kupert terreng med myrer og lyngklede rabber mellom småtjønn og bekkesik. I lia mot Sørstrandfjellet er det frodig blandingsskog med bra islett av osp, or, rogn og bjørk. Ellers er det jevnt over vekslende bestand av gran på kollene. Området ansees som et *godt elgbeite* og stedvis er det også bra vilkår for *storfugl*. Feltet kan sees i sammenheng med *fig. 92*, som strekker seg oppover mot Brennbergfjellet, til ca. 300 m.o.h. Her er det mye karrig jordsmonn med en del nakent berg mellom myrene. Lyngmarka består av røsslyng og krekling. Foruten som vårbeite for *rein* har landskapet også verdi for *ryper* høst og vår. Tilsammen utgjør disse to terrenger ca. 3 400 dekar hvorav ca. 900 dekar er karakterisert som myr.

Kart III. Midtstraum — Strupen.

Fig. 100 a Kvandalen. Det registrerte område dekker ca. 5 080 dekar. Herav er 600 dekar utskilt som myr hvorav ca. 450 dekar gras-

myr (Gst og Gmbj) resten mosemyr. Høyden over havet varierer fra ca. 200—300 m. Fjellgrunnen består visstnok mest av glimmerskifer med enkelte kalkganger. Det er godt jordsmonn i dalbotnen og stedvis usedvanlig frodig vegetasjon til å være i en subalpin region. Her finnes mye bjørk og vier, og mot fjellet i nord dvergbjørk med rikelig krekling. På de frodigste partier ble notert bra innslag av selje, or og rogn. Mellom elva og Langtjønn er det spredte myrforekomster i noe kupert og variert terreng. Her er det også en rekke småtjønn, bekkesik og stedvis våtlendt mark. Jevnt over byr landskapet på gode vilkår for *elg* og bæreevnen er god, sommer som vinter. Det er *hekkeområde for ryper*.

Fig. 46, Bustneslia strekker seg fra Bustnes og nord-østover mot Alteren. Her er skilt ut 900 dekar hvorav 160 dekar myr, mest grasmyr. Området er en langstrakt bergrygg, nokså kupert med myrene som furer og drag i terrenget. På berget (glimmerskifer) er jorddekket tynt, men det er rikelig vegetasjon av røsslyng, krekling, tyttebær og blokkebær. Jevnt over finnes også mye kjerr av bjørk, einer, vindslitt gran og spredt forekomst av furu. I dalsøkket mot elva er det små starrmyrer med noe vierkjerr langs kantene. Lia vestover er bevokst med nokså frodig blandingsskog. Landskapet her er en viktig biotop for flere viltarter i området, og stedvis en *middels god tiurbonitet*.

Kart IV. Alteren — Reinforshei.

Fig. 6. Nord for Øijord, på Innerfjellet, er registrert tilsammen 530 dekar meget kupert fjellmark med stedvis god bærlyngvegetasjon (rypebær, blåbær, tyttebær, blokkebær) sammen med røsslyng, gråmose og lav. Her finnes også atskillig bjørkekratt og kronglet fjellgran mellom myrslåker og småtjønn. Foruten god beitemark for ryper er området antakelig også en viktig rasteplass for ender og vadere.

Båsmofjellet omfatter kartfigurene 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 23, 24 og 25 med tilsammen 790 dekar myr. Hertil er det registrert 4 400 dekar fastmark i området fra Langtjønn og nordover mot Øijord. Hele dette fjellområde som ligger i høydenivået 200—350 m.o.h. er et meget variert viltlandskap. Her er flere gode *tiur- og rypeboniteter*. Likeså partivis godt vinterbeiteland for elg. Deler av området (anslagsvis 50 %) har skoglig interesse, men en vesentlig del av skogen består av gammel glissen granskog som ikke er utnyttet p.g.a. vanskelige adkomstmuligheter.

Området er relativt rikt på myrer, mest grasmyr av myrull-bjønnskjeggetypen, starrmyr og grasrik kvitmosemyr. Her finnes også 2 større tjønn og en del sumpige myrer som er tilholdssted (muligens hekkeplasser) for ender og vadere.

Jevnt over er det god bærmark i området. Kratt og blandingsskog veksler med jorddybde og terreng, men stort sett er det mye veksling i vegetasjonen og gode muligheter for hekkeplasser og skjul.

Risfjellet (fig. 144, 144 a, 145, 149, 150, 151) er et forholdsvis myrrikt fjellområde. De fleste myrer ligger i en høyde av 250—400 m.o.h. Fjellgrunnen er glimmerskifer bortsett fra en granittstripe som strekker seg fra Reinforshoi og innover mot Storforsdalen. Det er registrert i alt 1 070 dekar myr i området fordelt med ca. 57 % myrull-bjønnskjegemyrer, ca. 18 % starrmyr, ca. 18 % grasrik kvitmosemyr og ca. 5 % lyngrik kvitmosemyr. En regner med at ca. 60 % av fjellområdet er bra besatt med lyngvegetasjon (røsslyng, tyttbær, blokkebær, rypebær, greplyng, krekling) og kjerr av fjellbjørk og dvergbjørk. Enkelte eksemplarer av furu forekommer, likeså noe vindslitt fjellgran. Det er jevnt over godt om vatn og bekkesik, likesom en betydelig del av myrene har våte og sumpige midtpartier.

Risfjellet med tilliggende myrer er karakterisert som en *middels god rypebonitet*. På den sørlige og østlige del er det også noen mindre partier med *middels god bonitet for storfugl*. Ellers er deler av området tilholdssted for noe ender og vadere, men noen stor bestand er det neppe naturgrunnlag for.

Kart V. Skamdalen — Andfiskåga.

Fig. 103 a. På sørsiden av Skamdalselva til lia mot Skamdalsaksla har en skilt ut ca. 500 dekar hvorav 130 dekar er myr. Høyden over havet er ca. 200 m. Fjellgrunnen i området består av glimmerskifer isprengt partier av gneis og granitt. Feltet som ligger forholdsvis lunt til under fjellet, har småkupert og variert lende. Vegetasjonen er mest godartet og det er rikelig med vatn. Det meste av området er karakterisert som *middels god bonitet for ryper*. Sammen med den bratte lia i nord og fjellmassivet Veten mot øst, danner feltet et viktig viltlandskap.

Fig. 110, Bjerkelia — Hulbekkmoen. Mellom Dalselva og fjellgårdene Bjerkeli, Kjeldalsenget og Hulbekkmoen er registrert et viltlandskap på tilsammen 1 140 dekar. Myrarealet er ca. 530 dekar fordelt med ca. 300 dekar på gruppen mosemyr og ca. 230 dekar på gruppen grasmyr. Myrene ligger spredt over hele feltet. Høyden over havet dreier seg om ca. 250—320 m. Fjellgrunnen består av glimmerskifer og gneis. Her er en del nakne bergnabber med myrer og våtlendte slåk imellom. Fjellskogen veksler med småvoksen furu, gran og løvskog av bjørk isprengt litt vier og rogn. De fleste steder er det rikelig med lyngvekster i botndekket. Det er mye godt beite for rein og sau. Storparten av terrenget i området har en betegnet som *god rypebonitet*. Hekkemulighetene er også gode i dette sydvendte landskap med frodig blandingsskog mot Dalselva.

Fig. 110 a. Kobbernagelen — Reinhaglia omfatter fjellområde fra Kobbernagelen i vest til Falktinn i øst og sør-østover mot Reinhaglia. Det interesserte areal er beregnet til 9 000 dekar hvorav ca. 1 100 dekar er myr — vesentlig myrull-bjønnskjegemyrer og litt starrmyr. Høyden over havet varierer fra ca. 350 m — ca. 550 m. Her er en del

nakent berg, men også bra bestand av bærlyng og kratt. Likeså finnes en rekke tjønn og bekkesik. Anslagsvis er $\frac{2}{3}$ av området *middels god rypebonitet*, resten er dårlig. Stedvis er det gode vilkår for vadere, og jevnt over bra beite for sau og rein.

Kart VI. Gråtneset — Glåmåga.

Fig. 28 og 29 ligger på nordsiden av Langvatnet mellom Snefjellåga og Tverrbekken i en høyde fra ca. 50—150 m.o.h. I *fig. 28* er terrenget nokså oppfylt av nakne bergknauser. Det er god helling mot vatnet og åpent lende. Her finnes ca. 100 dekar myr innen et areal på ca. 700 dekar. Myrtypene er vesentlig grasrik kvitmosemyr og grasmyr (starrmyr og myrull-bjønnskjeggmyr). Mye av myrene ligger direkte på berget. Ellers er fastmarka bra dekket med vanlige lyngvekster. På rabbene vokser furu og vindslitt smågran, stedvis også «kronglebjørk» og kratt. Terrenget her ble karakterisert som en *middels god storfuglbonitet*, særlig om høsten. På *fig. 29* er fjellet bedre jorddekket og det er mer skog og kratt. Myrarealet er beregnet til 100 dekar, mest grasmyr (Gst og Gmbj), og samlet areal til 650 dekar. Her er flere bekkesik og i det hele mer variert og kupert terreng enn *fig. 28*. Det er et bra hekkeområde for ryper, og boniteten nærmest *middels god*.

Fig. 177, Langvassdeltaet. Dette er et myr- og gruntvannsområde av særlig betydning for ender og vadere. Det er svært flatt og ligger lavt i forhold til elva, så periodevis står store deler under vatn. Elva danner en rekke holmer og nes, og på noen av disse vokser meget frodig løvskog av bjørk, or og vier. Her er det også godt grasdekke og rikelig urtevegetasjon. Av et totalareal på ca. 3 000 dekar er ca. 1 000 dekar vatn og ca. 550 dekar karakterisert som myr. Det vesentligste av myrene er ganske grunne (0,3—0,5 m på sand og leire) og oftest er torva sterkt blandet med leiraktig slam. Store deler er også svært våte og oppfylt av tjønn og dammer. Vegetasjonen består for en vesentlig del av flaskestarr, myrsnelle, myrull (breimyrull, duskmyrull og torvmyrull) og bukkeblad. Lyng er det lite av, men derimot partivis store flak av kvitmoser. Om sommeren er det relativt rikt insektliv på myrene.

Langvassdeltaet er et så vidt særpreget naturlandskap, at det bør tas skritt til å få de viktigste deler ornitologisk undersøkt med henblikk på eventuell naturfredning.

Kart VII. Ravnåga — Bjørnvassdalen.

Fig. nr. 169 og fig. nr. 173 omtales her under ett. Samlet areal av områdene er ca. 10 200 dekar hvorav ca. 1 200 dekar er myr. Av myrarealet er ca. 60 % grasmyr som fordeler seg med ca. 12 % på grasmyr av starrtypen, resten myrull-bjønnskjeggmyr. Det øvrige myrareal bestod vesentlig av grasrik kvitmosemyr og en del småpartier lyngrik kvitmosemyr. Arealet av større tjønn og vatn i området er beregnet til ca. 400 dekar. Høyden over havet varierer fra ca. 180 m til

ca. 500 m (Bjørnvassfjellet). Hovedmassene av fjellgrunnen er glimmerskifer.

Terrenget er meget vekslende med spredte myrer, lyng, kratt og skogkledde bergkoller, tjønn og bekker. Partivis finnes også frodige små skogholt og nakne bergrygger. I det hele frembyr landskapet mange muligheter for viltet, fra ryper til ender, vadere, storfugl og elg. Området sør for veien, ca. 1 000 dekar, mellom Steintjønn og Bjørnvassdalen kan også være et aktuelt hytteområde.

Som rypebonitet regner en med at omkring 70 % er *middels godt*. Vinterboniteten er derimot dårligere, særlig for elg.

Kart VIII. Røvassdalen — Langvatnet.

Fig. 157. *Storrødvatnet* ligger like til gården Store Rødvatn ved utløpet av Røvassåga. Høyden over havet er vel 50 m. Registrert areal ca. 300 dekar hvorav vatnet og tilliggende gruntvannsområde utgjør ca. 100 dekar. Her finnes ca. 120 dekar starrmyr, resten ca. 180 dekar er lavtliggende vassjuk fastmark. Disse områder overflømmes delvis i flomtiden. Her er hekkeplasser for ender (stokkand, rød-nakke, krikkand) og det ble opplyst av eieren at området periodevis også var rasteplass for gjess og svaner.

Området er noe lite, men sikkert en bra biotop for svømmefugler. Det ansees viktig at tilliggende terreng mot øst holdes mest mulig uberørt.

Fig. 163, *Røvassdalen*, er et relativt trangt dalføre med elva som går i stryk og fossefall langs midten. Her er registrert ca. 2 500 dekar. Ca. 10 % av arealet er myr, vesentlig småmyrer, i kupert og vekslende lende. Stedvis er det frodig lyngvegetasjon (bærmark), bekkesik og våtlandte partier med løvskog og kratt av bjørk og noe vier. På bergkollene er det bra bestand av furu og småvoksen fjellgran. Lia mot nord har artsrik og nokså frodig vegetasjon, men det er stedvis svært ulendt. Området har mest *middels god bonitet for storfugl*, men det er også *bra rypeland*, særlig om vinteren. I ikke for snerike vintre er det også gode vilkår for elg i dette dalføret. Høyden over havet varierer fra ca. 100 m til vel 400 m.

Kart IX. Killingnes — Storforshei.

Fig. 152 a, *Svartvassheia*, omfatter terrenget omkring og nord for Svartvatnet mot Rana-elva, i en høyde av 220—280 m.o.h. Iberegnet vatnet er arealet i alt ca. 2 250 dekar. Myrarealet er omkring 450 dekar hvorav ca. 200 dekar er mosemyr og 250 dekar grasmyr. Av mosemyrarealet er det mest grasrik kvitmosemyr (150 dekar). Myrene ligger spredt mellom skogholt og rabber. Det er flere småtjønn og sumpige partier på myrene hvor vilkårene for ender og vadere er gode. Ellers er terrenget variert og har godartet vegetasjon for *ryper*. Boniteten er satt til *middels god til god* for omkring 70 % av området. For elg er boniteten *middels god*.

Kart X. Reinforshei — Plurheia.

Fig. 130, *Fagerlihaugen* — *Svarttjønn*, er et langstrakt viltlandskap som strekker seg fra høgda nord for Fagerli og østover mot Fiskstjønnli. Høyden over havet varierer fra ca. 200—300 m. Samlet areal er 1 000 dekar hvorav 90 dekar er vatn. Av et myrareal innen området på ca. 200 dekar er halvparten lyngrik kvitmosemyr med vegetasjon av røsslyng, krekling, torvmyrull, bjønnskjegg og molte for å nevne de viktigste arter. Ellers finnes en del myrull-bjønnskjeggyr (50 dekar) og småpartier av starrmyr og grasrik kvitmosemyr. Det er jevnt over bra forekomster av bærvekster som krekling, blåbær, tyttebær, blokkebær samt flekkbestand av røsslyng. Jorddekket på berget (glimmerskifer med islett av gneis) er gjennomgående tynt så skogen er glissen og lite veksterlig. Her finnes foruten bjørk også en del furu. Anslagsvis har en karakterisert halvparten av landskapet her som *middels god storfuglbonitet*, resten er dårlig. På de våteste myrpartier og langs tjønnene er det vilkår for vadere og ender, men en fant ikke produksjonsmulighetene for særlig gode.

Fig. 243, *Plurheia*, omfatter terrenget mellom Plura og bygdeveien til Berg. Høyden over havet varierer fra ca. 120 m — 180 m. Under søkt areal er ca. 900 dekar hvorav 110 dekar er myr, mest mosemyr og noen småpartier grasmyr. Lendet er sørvendt, sterkt kupert og stedvis oppfylt av bergkoller, glissent bevokst med furu og bjørkekrautt og med frodig botnvegetasjon av røsslyng og de vanlige bærvekster. Det finnes også enkelte storvoksne granholt og slåk i terrenget med god gras- og urtevegetasjon og innslag av vier og selje. Lia mot nord har djuplendt jord. Her er det tett, frodig blandingsskog. På myrene er det flere småtjønn og sumper. Enkelte større partier har stortuet og rygget overflate. Boniteten for *elg* er satt til *meget god* og for *storfugl* til *middels god*.

Kart XI. Plurdalen.

Fig. 231, *Svarttjønn* — *Slåttlitjønn*, er nærmest en fortsettelse av landskapet under fig. 130 (Kart X). Her er lendet og boniteten mer vekslende og mindre myrlendt. Mellom tjønnene er det en del nakent berg på de høyeste partier, ellers er det temmelig frodig i dalsøkkene og de sørvendte lier. På kollene vokser spredt med furu og fjellbjørk. Jevnt over er det bra bærmark. Arealet av dette området er beregnet til 1 400 dekar hvorav tjønnene utgjør ca. 150 dekar. Myrarealet som er registrert til 130 dekar ligger vesentlig vest for Slåttetjønn. I området finner en de vanlige myrtypene representert, men noe mindre mosemyr enn på fig. 130. Omkring halvparten av myr- og fastmarksarealet kan betegnes som *middels god bonitet for storfugl*.

Fig. 252, *Øst for Stortjønn*, i området mellom bygdeveien og Plura ligger en rekke myrer i kupert bergterreng. Her er flere myrtjønn og bekkesik samt frodige smådaler og slåk mellom bakkene. Fjellgrun-

nen er hovedsakelig glimmerskifer, men kalkganger forekommer. Høyden over havet varierer fra ca. 300—330 m. Arealet av dette landskapet er beregnet til ca. 1 500 dekar. Herav er ca. 30 dekar vatn. Samlet myrareal er ca. 200 dekar hvorav ca. 100 dekar er karakterisert som starrmyr og ca. 60 dekar som myrull-bjønnskjeggmyr. Resten er vesentlig grasrik kvitmosemyr. Starrmyrpartiene var oftest artsrike og beitegode. Ellers er bra bærmark de fleste steder. Skogen er nokså variert, fra småvoksen gran og bjørk isprengt furu på rabbene, til frodigere skog i dalsøkkene. En vesentlig del av dette område er *middels god bonitet for elg og storfugl*. Det er også gode vilkår for vadere og ender i områdets vestligste halvdel.

Fig. 239, 240. Mellom Lundemo, Malmhaugen, Damtjønn og Plura, ligger en rekke større og mindre myrer i nokså bergfylt og kupert terreng. Høyden over havet varierer fra ca. 250 m — ca. 380 m. Samlet myrareal i området er beregnet til 500 dekar hvorav ca. 230 dekar er starrmyr og 75 dekar myrull-bjønnskjeggmyr. Av mosemyr er det forholdsvis lite lyngrik mosemyr (ca. 50 dekar). Det er den grasrike type som dominerer. En del av myrarealet som ligger nærmest Malmhaugen (anslagsvis 100 dekar) kan det være aktuelt å nytte til skogreising, mens de øvrige myrer ligger så vidt ugunstig til at det neppe er hensiktsmessig å nytte de til skoglige formål foreløpig. Landskapet i området ansees som viktig for elg og ryper. Boniteten for ca. 60 % av landskapet er *middels god for disse villarter*, resten er mest dårlig bonitet.

Kart XII. Storforshei — Dunderland.

Fig. 201, Sakrisåga — Hans-Olsaåga, omfatter landskapet mellom elvene nord for Ørtfjellet i en høyde av 260—380 m.o.h. Det grenser til Rana Grubers anleggsområde. Fjellgrunnen er mest glimmerskifer, men sørligst finnes en del kalkganger. Feltet er sørvendt og noe kupert. Areal i alt er beregnet til 1 600 dekar hvorav ca. 150 dekar er myr. Det største myrareal finnes på begge sider av Hans-Olsaåga, ellers finnes flere spredte småmyrer i området. Det er godt småfebeite i lia, men også mye bærmark, særlig blåbær. Rikelig med krattvekster av bjørk og litt spredt vier. Det er gode hekkemuligheter for rype i terrenget og boniteten for *ryper er satt til god* for storparten av arealet.

Fig. 197, Kvanvatnet — Strandjordelva. Her er skilt ut et område på ca. 6 200 dekar hvorav ca. 600 dekar er myr og ca. 200 dekar er større tjønn og vatn. Høyden over havet varierer fra ca. 350 — ca. 450 m. En stor del av fjellet består av kalkstein foruten glimmerskifer. Her finnes også forekomster av jernmalm. Lendet er partivis nokså kupert og det finnes en rekke større og mindre tjønn, bekker og sik. Myrene som ligger spredt over hele området, har stedvis frodig vegetasjon. Omkring 2/3 av myrene er grasmyr og 1/3 mosemyr. I bakkehellingene er det oftest bra blåbærmark, ellers består lyngvegetasjo-

nen av de vanlige lyngvekster som røsslyng, tyttebær, blokkebær og krekling. I dette vekslende terreng er det atskillige forekomster av krattvekster og skogen er mest blandingsskog — noe glissen. Hele området er *god rypebonitet*, partivis er det også bra vilkår for stor-
fugl. Den vestligste halvdel har *middels god bonitet for elg*.

Kart XIII. Grønnfjelldalen.

Fig. 259, Kobbervassdalen, strekker seg fra enden av Grønnfjelldalen og nordover mot Kobbervatnet. Fjellgrunnen her er glimmerskifer. Kalkganger forekommer på østsiden av dalfører. Høyden over havet varierer fra ca. 400 til ca. 500 m på det registrerte område. Feltet begrenses mot sør av nedre Rismålselva og omfatter en del av landskapet på begge sider av Kobbervasselva. Arealet er beregnet til ca. 1 500 dekar hvorav det er ca. 210 dekar myr, vesentlig grasmyr og noen mindre partier mosemyr. Myrene som ligger vesentlig i den nedre del av dalen på østsiden av elva, er stedvis nokså våte og går gradvis over i forsumpet, steinfull fastmark. Ellers er terrenget nokså variert og har jevnt over bra bestand av bærlyng og bjørkekratt. Her er flere bekker og en del nakent fjell. Vestsiden av dalen har frodigere og mer godartet vegetasjon. I kalkområdet er det jevnt over frodig gras- og urtevegetasjon og partivis finnes mye kratt av bjørk og vier samt en del spredt forekomst av einer i lyngen. Sett under ett er Kobbervassdalen en *god rypebonitet*, og det er bra hekkemuligheter, særlig på vestre side av dalføret hvor produksjonsmulighetene er best.

Kart XIV. Messingslett — Krokstrand.

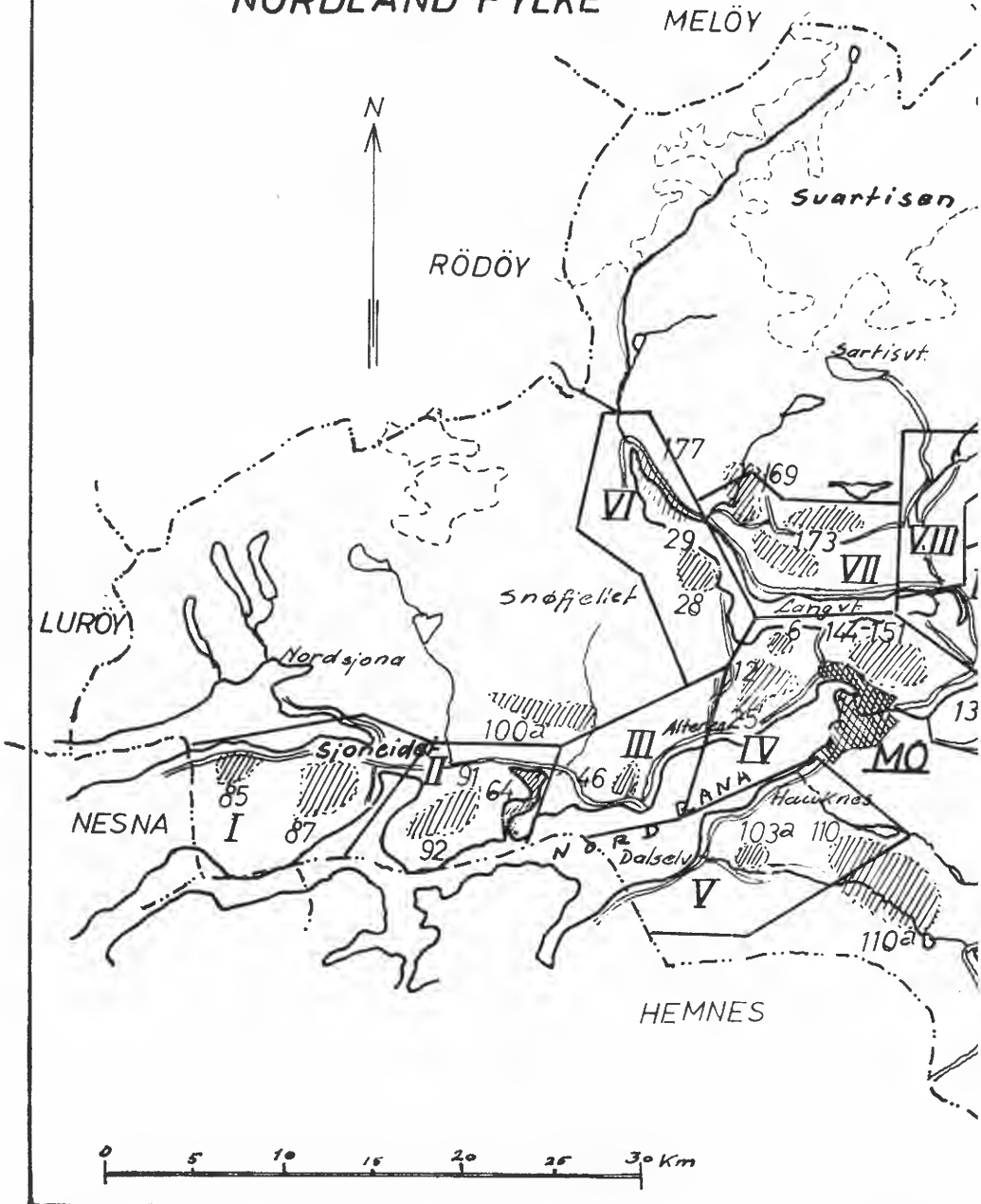
Fig. 211, Tespadalføret, er en åpen, vid ca. 15 km lang dal som strekker seg i nord-sør retning fra Bjøllånes til Tespavatnene. Vestsiden av dalen er nokså bratt mens derimot østsiden er slakkere og her finnes det meste av myrarealet. Fjellgrunnen er for det meste glimmerskifer, men langs vestsiden ligger en del kalksteinsforekomster. Dalbotnens høyde over havet varierer fra ca. 350 m til ca. 630 m for det område som er registrert, i alt 8 400 dekar hvorav ca. 600 dekar er myr. Av myrarealet er ca. 500 dekar grasmyr og ca. 100 dekar mosemyr. Nederst i dalen ligger mest starrmyrer i godt hellende lende (tilsigsmyrer). Her er det nokså mye bergskjær i dagen. Lengre nord i dalen blir innslaget av myrull-bjønnskjegmyrer større og her finnes også småpartier med mosemyr.

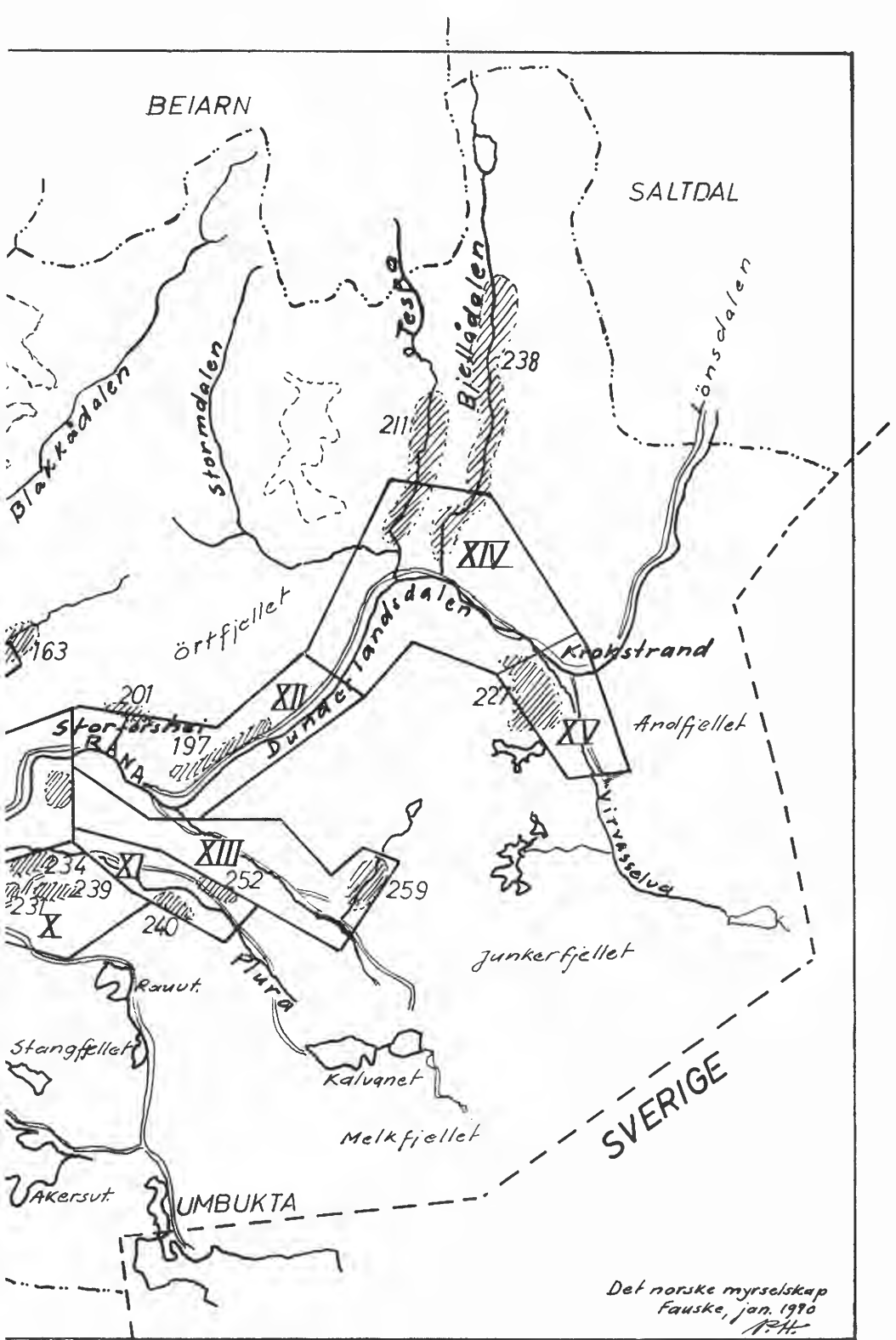
Bjørkeskogen går opp til ca. 400 m.o.h. Det er jevnt over bra bestand av dvergbjørk islett av vier. Lyngvegetasjonen består ellers mest av blåbær som sammen med smylegras partivis dominerer i de mer lavalpine strøk langs elva. Her finnes også en rekke små morenerygger og terrasser med lyng og fjellmo.

Innen området er det bra beite for rein og sau. Som viltlandskap har området størst betydning for *ryper* og boniteten er satt til *middels god* for den øvre halvpart av dalen og til *god bonitet* for den

KART
over
RANA HERRED
NORDLAND FYLKE

Det norske myrselskap
 Fauske, jan. 1980
 P.H.

nederste halvdel. Sammen med Tespafjellet danner dalføret en av de bedre produksjonsområder for ryper i herredet.

Fig. 228, Bjellådalføret, strekker seg fra Ranaelva i nord-sør retning mot Nedre Bjellåvatn i en lengde av ca. 26 km. Høyden over havet varierer fra ca. 230 m — 550 m. Det er en forholdsvis åpen dal med bratt vestside og slakkere østside. Bjellåga som over lange strekninger har lite fall renner i mange slyng og buktninger. I dalbotnen dannes derved mye våtmark — slamblandet jord med myrkarakter. Fjellgrunnen er hovedsakelig glimmerskifer, bortsett fra et granittmassiv som strekker seg fra Bolna og nedover mot midtpartiet av dalen.

Det registrerte område omfatter i alt ca. 18 500 dekar hvorav 500 dekar er myr og ca. 100 dekar vatn og tjønn. Av myrarealet er ca. 400 dekar grasmyr (mest myrull-bjønnskjeggyr) og ca. 100 dekar mosemyr. I den nederste del av dalføret — Vest for Storklumpen — finnes mest grasmyrer som tilsigsmyrer i godt hellende lende mot elva. Her er det også frodig bjørkeskog og stedvis småkupert, vekslende lende. Lengre nordover i dalen blir det mer mosemyr med bra innslag av dvergbjørk, vier, blokkebær, molte og krekling. Det finnes en rekke større grusavleiringer i form av elveterrasser og morener. Her vokser det noe fjellbjørk mot botnvegetasjon av krekling. I dalsøkk og på mer fuktig lende er det oftest bra bestand av blåbær, smyle og fjellmo.

I likhet med Tespadalføret (fig. 211) er Bjellådalen en *god bonitet for ryper*, og de nederste deler av dalen anses som meget godt hekkeområde. Dalbotnen byr også på *gode vilkår for vadere*. Kjentfolk har opplyst at enkelte strøk tjener som *rasteplasser for gjess*. Ellers er det jevnt over mye bra beite for rein og sau, og om høsten beiter det atskillig elg i området.

Kart XV. Krokstrand — Virvassdalen.

Fig. 227, Aksla — Jordbekkvatnet omfatter landskapet like sør for elvemøtet mellom Randalselva og Virvasselva i Dunderlandsdalen. Her er registrert i alt 9 500 dekar hvorav ca. 450 dekar er myr og ca. 50 dekar vatn. Høyden over havet varierer fra ca. 380 m til ca. 750. I den nederste delen av området er det mye kalkstein i berggrunnen. Ellers er det mest glimmerskifer. Fra elva og oppover på begge sider av Breidalsbekken ligger morene til omkring 570 m.o.h.

Landskapet er meget variert og vekslende. Her er frodige lier med bjørkeskog, gras og urter, mange bekker, tjønn og spredte myrforekomster. Skogbandet mot fjellet er rikt på vierkjerr og det finnes gode blåbærmarker. På knauser og mot snaufjellet er det jevnt over rikelig bestand av krekling, røsslyng, greplyng foruten partivise forekomster av fjellmo og dvergbjørk. Av myrarealet er omkring halvparten karakterisert som grasmyr og halvparten mosemyr. Grasmyrene har til dels artsrik vegetasjon med bra islett av urter (bl.a.

bukkeblad). Av mosemyr finnes mest lyngrik mosemyr av vanlig type med dominerende plantebestand av røsslyng, krekling, molte, blokkebær, dvergbjørk og torvmyrull i kvitmosedekket.

Hele området anses som *godt produktjonsområde for ryper*. I lia er det også en del bra beite for elg, men så vidt en kunne se beites det sterkt vinterstid i dette område. I denne forbindelse vil en nevne at vinterbeite for elg i *Dunderlandsdalen* nå synes å være for sterkt belastet. Over store strøk — særlig på moreneslettene langs elva — er det lite eller nesten intet elgbeite å se. Sidedalene byr jevnt over på gode beitemuligheter, men oftest setter snøforholdene en nokså snever grense for utnyttelse om vinteren.

MYRENE I SNAUFJELLET

Med snaufjellet (den alpine region) menes her alt terreng ovenfor skoggrensen. Det vesentligste av myr finnes i den nedre del av snaufjellet («lavfjellsbeltet») hvor voksevilkårene er best. I høyfjellet er det lite vegetasjon, mest stein og nakent berg. Hvor stor del snaufjellet utgjør av herredets areal foreligger det ikke oppgaver over, men en antar at snaufjellet omfatter minst 80 % av herredets landareal.

Betydelige arealer våte «myrlendte» fastmarkspartier i snaufjellet har så vidt tynt humusdekke at de ikke kommer under begrepet myr etter den definisjon vi bruker under myrinventeringene. Særlig gjelder dette innen herredets sør-østligste viddeområder mot svenskegrensen.

Innledningsvis er nevnt at myrene i snaufjellet vesentlig har interesse som beite for sau, rein og vilt. En har derfor innskrenket inventeringen her til en oversiktsmessig registrering av myrene. Myrarealet er taksert etter befaringer og med NGO's gradteigskarter som kartgrunnlag.

Betydelige myrarealer er neddemt i forbindelse med vassdragsreguleringene i herredet. Beitekonsulent *Lyftingsmo* angir at ca. 30 % av beregnet myrareal i reinbeitedistriktet er neddemt i Rana.* (Ved beitegranskningene er det valgt å nytte begrepet myr i noe videre forstand, — altså ikke bare som et område hvor undergrunnen er dekket med torvlag av en viss tykkelse (30 cm i ugrøfta tilstand) — men det omfatter også «myrlendt» fastmark hvor vegetasjonen preges av planter som holder seg til våte voksesteder).

Av oppgaven over myrarealet i fjellet (tabell 3), vil fremgå at omkring 85 % av myrarealet i snaufjellet er funnet å ligge i området sør for Ranafjorden og Dunderlandsdalen. I de nordligste deler av herredet er den alpine region forholdsvis fattig på myr.

I alt er myrarealet i snaufjellet taksert til ca. 27 200 dekar, fordelt med ca. 19 040 dekar på typene myrull-bjønnskjeggyr, ca. 5 440 dekar på starrmyrer og ca. 2 720 dekar på grasrik mosemyr og lyng-

* Kfr. Litt om myrenes verdi som beite for bufe og rein. Særtrykk av Medd. fra D.n.m., 3—1968.

rik mosemyr. Sist nevnte myrtype innbefatter også småpartier krattmyr med mosemyrbotn (dvergbjørk og vier).

Stort sett er fjellmyrene grunne — vanligst er torvlaget over den mineralske undergrunn fra ca. 0,3 til ca. 0,7 m. I området ved Umbukta finnes noen dypere myrer — opptil 1,5 m. Ofte er undergrunnen meget steinrik og det forekommer atskillig myr som ligger direkte på berget.

De beste beitemyrer ligger i de sørligste deler av herredet, hvor en også finner de største sammenhengende myrpartier. Foruten de vanlige starrarter i fjellet, var det ofte bra forekomst av urter og kjerr, og på de fleste grasmyrer som ble befart var formoldingen kommet bra igang i overflatesjiktet. Mosemyrene var som regel lite formolda.

I fjellområdet nord for Ranafjorden og Dunderlandsdalen er myrene forholdsvis små og spredt over et stort område. Ofte ble vegetasjonen betegnet som artsfattig, og en betydelig del av myrarealet ligger svært åpent og utsatt til.

Foruten som beitemark for sau og rein ansees en ikke uvesentlig del av myrene som gode produksjonsområder for ryper. Særlig gjelder dette myrer med bestand av kjerr og lyng. Myrer i nærheten av vatn — ofte småvatn — er viktige tilholdssteder for ender og vadere.

Prosentisk sett utgjør myrarealet en liten del (anslagsvis 0,8 %) av herredets snaufjell, men de representerer likevel en meget viktig del av landskapets produksjonsmuligheter.

Tabell 1. Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og				
				Grasmyr		Mosemyr		
				Gst	Gmbj	Lm	Gm	
I <i>Nordvikfjell- Utskarpen</i>	85	200- 350	Vest for Farmanåa	50	50	100	100	
	86	100- 200	Dalonselva-Stokhøgda . . .	16	50	146	38	
	87	150- 300	Rishøgda	150	310	200	200	
	83	100	Nord for Purkneshaugen	10		35		
	84	100- 120	Vest for Purkneshaugen.	25	50	25	50	
	88	20- 30	Sjoneidet	82	485	22	664	
	82	20- 30	»			35	60	
	77	20- 30	»			2	16	
	78	20- 30	»			5	40	
	79	20- 30	»	5				
	80	20- 30	»			10	4	
	81	20- 30	»			10	16	
	74	60	Utskarpen			20	7	10
	76	60	Sjoneidet			8		
II <i>Utskarpen- Midtstraum</i>	75	60	Ved Ås			20		20
	73	90	Nord for Holmen			4	2	
	71	60	Ved Rørlien	37		20		
	72	60	» »			5		
	70	100	Øst for Holmelva			21		
	51	80	Vest for Haugen			30	10	12
	52	80- 90	» » »			43	10	30
	53	200- 230	Vest for Kvilbekken			10		30
	54	90	Øst for Bakken	16				
	55	90	Sør for veien					6
56	90- 120	I lia nord for veien			25		20	

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
—	300	2 000	2 300	0,3–1,5	Grus, fjell	Viltproduksjon	(Reinbeite)
	250	—	250	0,5–2,5	Sand, grus	Skogreising	Tidligere brenntorv- felt på myrene ved Daloselva.
	860	4 000	4 860	—	—	Viltproduksjon	(Reinbeite)
	45	—	45	0,6–2,4	Sand	Dyrking (D 3)	Tidligere tatt en del brenntorv.
	150	100	250	—		Viltproduksjon	
222	1 475	—	1 475	0,5–2,0	Sand, leire	Dyrking, D 2–4	Kartlagt og detalj- undersøkt av D.n.m. 1952, 20 dekar strø- torvmyr.
—	95	—	95	1,5–1,8	»	Dyrking, D 2–3	
—	18	—	18	1,0–1,8	»	Dyrking, D 3–4	
—	45	—	45	1,4–2,3	»	Dyrking, D 3	
	5		5	0,3–0,8	»	Dyrking, D 2–3	
	14		14	1,1–1,4	Sand	Dyrking, D 3	
	26		26	1,5–2,0	Sand, fjell	Dyrking, D 3	
	37		37	1,2–2,5	»	Beite (D 4)	Tidligere brenntorv- felt.
	8		8	0,5–1,2	Sand	Dyrking, D 3	
	40		40	1,5–2,5	Sand	Dyrking, D 3–4	
	6		6	0,8–1,3	»	Skogreising	
	57		57	0,8–2,5	Sand, leire	Dyrking, D 2–4	
	5		5	1,2–1,5	»	Skogreising	Delvis grøftet.
	21		21	0,3–1,8	Sand, grus	»	
	52		52	0,3–1,2	Sand, leire	Dyrking, D 2–3	
	83		83	0,3–1,8	Sand, grus	Dyrking, D 2–4	
	40		40	0,4–1,2	Sand	Viltproduksjon	
	16		16	0,4–1,0	»	Skogreising	
	6		6	0,6–1,0	»	Dyrking, D 2–3	
	45		45	0,5–1,8	Sand, grus	Skogreising	

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
	57	70- 120	Vest for Strømbotn	20	12		10
	58	90	Sørsiden av Botnelva . .		8		20
	63	10	Nord for Utland	7			
	61	60	Vest for Utland	10			10
	60	70- 80	Nord for Tybæk		15	5	15
	59	60	Øst for Tybæk	7		2	7
	62	40	Ved veien			9	
	65	100- 130	I lia vest for Tybæk . . .	60	40	15	10
	64	0- 10	Straumbotn-Sveet				
	67	70- 90	Vest for Strømsnes		12		12
	47- 50	60- 100	Vest for Eibugt		22	8	20
	89	130	Øst for Strandenget . . .	18		40	
	90	130	Sør-øst for Strandenget .	15	17	22	
	93	100	Sør for Strandenget . . .			25	25
	92a	140	På fjellet ved Brattland.	35			
	91- 92	120- 300	Sørstrandfjellet- Brennbergfjellet	150	250	250	250
III	95- 96	60	Øst for Jamfjord	8			12
<i>Midstraum- Straumdalselva- Alteren-Strupen</i>	97	40	Nord for Strømfors				6
	98	40	Øst for Strømfors	3			
	99	80- 180	Mellom Lomtjønn og Straumdalselva	20		5	
	100	150	Øst- og vestsiden av elva	100	130		
	100a	300- 200	Kvandalen	150	300	50	100
	44	90	Ved Eidtjøna	10	20		35

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	42		42	0,3-2,4	Sand	Dyrking, D 2-3, av halvparten.	
	28		28	0,8-1,8	»	Resten udyrk- bart 14 dekar strø- torv, resten Dyrking, D 3-4	
	7		7	0,3-0,9	Sand, leire	Dyrking, D 2	
	20		20	0,8-1,9	Sand, stein	Dyrking 1/2 areal. D 3. Resten skog reising.	
	35		35	0,8-1,8	Sand, grus	Skogreising	
	16		16	0,9-2,3	Sand, leire	D 3	
	9		9	0,6-2,3	Sand, grus	D 3-4	
	125		125	0,3-1,6	»	Viltproduksjon	
		400	3 400			Området foreslått fredet som fuglebiotop	Skogreising kan også bli aktuelt. 3 000 dekar sjø, 400 dekar strandlinje.
	24		24	0,5-1,8	Sand, fjell	Beite (D 4)	Eventuelt skogreising.
	50		50	0,8-2,5	Sand, leire	Skogreising	Eventuelt beite (D 4)
	58		58	0,8-1,5	Sand	»	
	54		54	1,0-1,6	Sand, grus	»	
5	55		55	1,2-1,6	Sand	»	
	35		35	—	—	Viltbiotop (fugler)	Flere tjønner og sumper.
	900	2 500	3 400	—	—	Viltproduksjon	(Reinbeite)
	20		20	0,4-1,8	Sand, grus	Dyrking, D 3	
	6		6	0,8-1,5	Sand, fjell	Beite (D 4)	
	3		3	0,4-0,5	Sand	Dyrking, D 2	
10	35	280	315	0,5-1,0	Sand, grus	Skogreising	Eventuelt viltbiotop for elg.
	230		230	0,5-1,0	»	Viltproduksjon	
	600	5 080	5 680	—	—	»	+ 20 dekar vatn.
	65		65	0,5->3	Sand gytje	Delvis dyrking (1/2 parten) D 2-4	Omkring tjønna fuglebiotop.

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
	45	120–180	I fjellet vest for Sjøvoll .		50	5	10
	46	180–240	Bustneslia	50	75	35	
	42	60	Nord for Sletten		10	10	70
	43	70	Vest for Stillbekken	20			
	41	30	Nord for Skjæran	17			10
	40	70	Vest for Åsen		10		
	39	80	Sør for Forsmo	8			10
	37	80	Nord for Forsmo	20	13		
	36	90–240	Åstjønnå–Strupen	20	30		10
	38	10	Ved Strupen		5	8	
IV Atteren–Ytteren– Risfjellet– Reinforsheia	20	200–350	Sør-vest for Stortjønnå .	100	30		
	21	200	Øst for Grønliå	50	38		
	19	250	Nord-øst for Stortjønnå .	100	26		
	15	250	Sør-øst for Stortjønnå . .	45			
	16	250–350	Storhaugen	50	50		35
	14	270	Rishattmyrene	18	30		
	13	340	Bjørnhågen	14	20		
	12	250	Bjørnhågmyrene	10	60		
	24	230	Øst for Strupen		25		50
	25	200	» » »	8	8	4	
	23	120	Struplimyra		19		
	22	140	Mosehaugen		10	15	20
	11	90	Skillevollmyra	6		6	5
	10	60	Ved Rønningen				8
	18	60	Sør-øst for Øijord	7		8	
	17	70	Føraforsmyra	16			
	8	70	Ytterheia	8			
	9	70	»			11	

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
6 10	65	740	65	—	—	Viltproduksjon	
	160		900	—	—	»	
	90		90	0,8-2,3	Grus, fjell	Strøtorv	Eventuelt beite (D 3-4)
	20		20	0,3-0,7	Sand	Skogreising	Eventuelt beite (D 3)
	27		27	0,3-1,0	»	Dyrking, D 2	Eventuelt skogreising.
	16		16	1,5-2,0	»	Skogreising	
	18		18	1,2-1,7	Sand, leire	Dyrking, D 3	
	43		43	0,8-1,8	»	Dyrking, D 2-4	Eventuelt skogreising.
	60		60	—	—	Viltproduksjon	Beite, D 3
	13		13	0,8-2,0	Sand, leire	»	Sumpig, tjønn.
*4 400	130	*4 400	130	—	—	Viltproduksjon	
	88		88	0,5-1,5	Sand	»	Eventuelt skogreising.
	126		126	0,8-2,5	Sand, grus	»	Eventuelt beite (D 3)
	45		45	0,5-1,6	Sand	»	
	135		135	0,8-1,8	Sand, grus	»	Båsmofjellet.* (790 dekar myr og 4 400 dekar fast- mark + 100 dekar vatn.)
	48		48	0,5-> 2	»	»	
	34		34	—	»	»	
	70		70	1,0-2,4	»	»	Eventuelt skogreising.
	75		75	—	—	»	
	20		20	1,0-2,0	Sand, grus	»	Eventuelt skogreising.
	19		19	1,2-2,0	»	»	
	45		45	1,5-2,0	»	Skogreising	Delvis grøftet og plantet.
	17		17	0,4-2,0	Sand, leire	Dyrking (D 3)	Ved vanninntak.
	8		8	0,3-0,6	Leire	Dyrking, D 2-3	
	15		15	0,8-2,0	Sand, grus	Skogreising	
	16		16	0,3-0,7	Sand, leire	»	
	8		8	0,3-0,5	Leire	Dyrking (D 2)	
11	11	0,5->3	Sand, leire	Strøtorv	Eventuelt dyrking, D 4		

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
	7	160	Nord for Øijord		15		15
	6	210– 240	Innerfjellet	20	30	30	
	5	250	Toven		7		
	4	275	»	20	40	10	
	3	90	Ytterskaret	6	6		
	1	100– 160	Øst for Ytterskaret	55		10	
	2	300	Svarttjønn–Furuhaugen	10	40		
	143	200	Risfjellet			10	
	144	300– 350	»	50	250		50
	144a	300– 350	»	10	80	10	20
	145	300	»	5	60	5	10
	146	200	Risfjellet, sør for Jamtlien			15	
	147	150	Risfjellet sør for Jamtlien				8
	148	250	» » » »			30	5
	149	350– 480	» » » »	10	120	30	80
	150	280– 350	» » » »	100	100	15	15
	151	100– 150	Risfjellet sør for Haugan	25			25
V Skamdalen– Dalselv– Andfiskåga	104	30	Vest for Skamdal			4	10
	101	90	Vest for Skamdalselva			9	9
	102	90	Øst for Skamdalselva			6	6
	103	110	Nord for Skamdalselva	5		15	15
	103a	200	Åskaret	30	30		70
	105	90– 110	Sør for Hesjevik Dalselv			5	15
	106	<30	Nord for Nymo Dalselv			7	8
	107	<30	Sør for Fagermoen			7	
	108	180	På Hatten			8	
	109	120– 200	Ved Storforsen og Langsele	12	20		
	110	250– 320	Bjerkelia–Hulbekkmoen	50	180	150	150
	110a	350– 550	Kobbernagelen– Falktinn–Reinhaglia	150	950		

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	30		30	0,8- >3	Grus, fjell	Viltproduksjon	Fuglebiotop
	80	450	530	0,3-0,8	»	»	
	7		7	0,6-1,5	Sand, grus	»	Eventuelt skogreising.
	70		70	0,8-1,5	»	»	Eventuelt beite (D 3)
	12		12	1,0-2,0	Sand, leire	Skogreising	
	65		65	0,5-2,2	Sand, grus	Viltproduksjon	
	50		50	0,5-1,5	Grus, fjell	»	
	10		10	1,2-2,0	Grus, sand	»	Eventuelt skogreising.
	350		350	—	—	»	
	120		120	—	—	»	
	80		80	—	—	»	
	15		15	1,2-1,8	Grus	»	
	8		8	0,3-0,9	Grus	Viltproduksjon	
	35		35	0,8-1,9	»	»	
	240		240	—	—	»	
	230		230	0,3-1,5	Grus, fjell	»	Eventuelt skogreising.
	50	260	310	—	»	»	+ 20 dekar vatn.
	14		14	1,5-2,1	Sand, leire	Dyrking, D 2-3	
	18		18	0,8-2,5	Sand, grus	Skogreising	Vanskelig adkomst.
	12		12	0,5-1,8	»	»	»
	35		35	1,0-2,0	»	»	»
	130	370	500	—	—	Viltproduksjon	
	20		20	1,0-2,0	Sand, grus	Skogreising	»
	15		15	1,0-1,7	Sand, leire	Dyrking, D 3-4	God strøtørv.
	7		7	0,8-2,3	»	Skogreising	
	8		8	1,8-2,0	Sand, grus	»	Vanskelig adkomst.
	32		32	1,0-1,5	»	»	»
	530	600	1 130	—	—	Viltproduksjon	+ 10 dekar vatn.
	1 100	7 850	8 950	—	—	»	I fjellet, + 50 dekar vatn.

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
	111	90	Sør for Andfiskåga	6			6
	112	90	» » »	5			5
	113	170	I Hesjelia	6	6		6
	114	150	Sør for Hesjelia	16			16
	115	240	Mellom veien og Andfiskvatnet	16		2	16
	116	240	—»—	25		15	30
VI Gråtneset— Glåmåga	26	50– 60	Langneset	15	40	8	15
	27	60	Vest for Snefjellåga	15			15
	28	50– 120	Nord for Snefjellåga	25	25		50
	29	50– 150	Sør for Tverrbekken	40	40		20
	30	50	Ved Langvatnet	10	17		10
	31	50– 70	Nord for Tverrbekken	19			19
	32	50– 70	Ved Myrvold	53			10
	33	50– 70	Vest for Myrvold	50	30		50
	34	50– 150	Øst for Møllebekken	20	40		20
	35	50	Ved Langvatnet	5	30		20
	174	70	Bordvedaven		9		9
	175	70– 80	Bordvedaven–Vargfjell- tjønn–Lillevatnet	15	130		30
	176	80	Ved Lillevatnet	60			60
	177	50	Langvassdeltaet	400	50		100
	178	50	»				10
	—	80– 180	Berget–Glåmådalen	20	80		60
179	50	Øst for Avadalsholmen	20			50	
180	70	» » »				20	

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	12		12	0,4-1,2	Sand, grus	Skogreising	
	10		10	0,6-1,5	»	»	
	12		12	—	»	»	
	16		16	0,5-1,2	Sand, grus	Dyrking, D 2 (Beite)	Vanskelig adkomst. Eventuelt skogreising.
	18		18	0,6-1,8		Dyrking, D 3-4 (Beite)	—>—
	70		70	0,6-2,0		—>—	—>—
	78		78	1,3-1,6	Grus, fjell	Dyrking, D 4	
	15		15	0,8-1,2	Sand, leire	Dyrking, D 2	
	100	600	700	0,3-1,2	Stein, fjell	Viltproduksjon	
	100	550	650	0,3-1,5	Grus, fjell	»	Eventuelt skogreising.
	27		27	0,8-1,0	»	Skogreising	
	38		38	1,2-1,6	Grus, sand	Dyrking, D 2-3	
	63		63	0,8-1,5	»	Dyrking, D 3	
	130		130	1,5-> 2	Sand, leire	Dyrking, D 2-3	
	60		60	0,8-1,4	Grus, fjell	Viltproduksjon	Eventuelt skogreising.
	55		55	1,2-2,5	Sand, leire	Dyrking, D 3	Vanskelig adkomst.
	18		18	0,7-1,4	Sand	—>—	
	175		175	0,5-1,5	Leire, sand	Skogreising	
	60		60	0,3-1,8	Sand, grus	Dyrking, D 3	Vanskelig adkomst.
	550	1 450	2 000	0,3-1,2	Sand, leire	Fuglebiotop	Hertil 1 000 dekar gruntvannsområde.
12	22		22	0,5-0,9	Leire	Dyrking, D 2	
	165		165	0,5-1,8	Sand, grus	Delvis dyrking, D 3	Beite
	70		70	—	—	Fuglebiotop	+ 50 dekar gruntvannsområde.
	26		26	1,0-2,0	Sand, grus	Skogreising	

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
VII <i>Ravnåga- Bjørnvassdalen</i>	169	180- 340	Ømmertjønn-Raudsand- akselen-Stointjønn	75	375	60	210
	173	430- 500	Bjørnvassfjellet	80	200	50	150
	170	150	Sør for Nordli		18		
	171	150	Sør for Bjørnåga	10	25		
VIII <i>Røvassdalen- Langvatnet</i>	156	100	Bjørnneset		14		
	155	60	Nord for Sæterås	6			12
	153	60	Sør for Stormoen	30			20
	154	80	Øst for Stormoen	10			10
	161	60	Nord for Stormoen				35
	160	60	Vest for Øverbæklien				65
	159	60	Nord for Øverbæklien				20
	158	60	Sør for Sakriheien				8
	157	50- 60	Storrøvatnet	120			
	157a	50- 60	»				10
	157b	50- 60	»				10
	157c	50- 60	»	7			8
	162	80	Nord for Røvassåga		3	4	
	163	100- 400	Røvassdalen	50	100	60	40
	168	50	Nord for Asphaugmoen	8	15		5
	167	50	Nord for Sæterbakken		10		10
	166	50	Sør for Sæterbakken				45
	165	70	Sør for Kulmilrabben	20	80		
	164	50- 60	Lillerøvatn	70	40		150

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	720	6 100	6 820	—	—	Viltproduksjon	Mellom Steintjønn og Bjørnvatn ca. 1 000 dekar egnet til hytteområde. 60 dekar dyrkings- myr (D 3), 60 dekar skogreising, 400 dekar vatn. Delvis grøftet.
	480	2 900	3 380	—	—	»	
	18 35		18 35	0,8–2,0 0,8–1,8	Sand »	Skogreising »	
	14 18 50		14 18 50	0,6–1,0 0,5–0,8 1,5–2,0	Grus Leire Sand, leire	Skogreising Dyrking, D 3 Dyrking, D 2–3	Delvis grøftet.
	20		20	0,5–0,9	Sand	Dyrking, D 3, Beite	Delvis grøftet.
	35		35	1,0–1,5	Leire, sand	Dyrking, D 3	
	65		65	1,2–2,1	»	Dyrking, D 2–3	
	20		20	1,0	»	—	
	8		8	0,5–0,8	Sand	Dyrking, D 3–4	
	120	180	300	0,3–0,6	»	Fuglebiotop	+ 100 dekar gruntvannsområde.
	10		10	0,3–0,7	»	»	
	10		10	0,3–0,7	»	Dyrking, D 3–4	
	15		15	0,3–0,7	»	Dyrking, D 2–3	
	7		7	1,5–2,5	Sand, grus	Skogreising	Delvis grøftet.
—	250	2 250	2 500	—	—	Viltproduksjon	(Reinbeite)
	28		28	0,6–1,8	Sand	Dyrking, D 3	
	20		20	0,8–2,5	Sand, grus	—	
	45		45	1,2–1,5	Sand, leire	Dyrking, D 3–4	
	100		100	0,5–1,5	Grus, sand	Dyrking, D 3, Beite	Delvis grøftet.
	260		260	0,4–0,8	Sand	Dyrking, D 3	Evt. skogreising.

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
IX Killingsnes- Svartvasshei- Storforshei	142a	40- 50	Langvatnholmen	45			
	142b	40- 50	»	8			
	152	300- 400	Solfjellet, øst for Kjelden	180	20		20
	152a	220- 250	Svartvassheia	100	150	50	150
X Reinforshei- Brennåsen- Fisktjønnlia- Plurheia	140	90	Mellom Jamtli og Reinforshei		5	5	25
	141	70- 80	—»—			22	8
	142	150	Vest for Storforshei	10	30	10	20
	120	130	Brennåsen			8	
	121	125	»			35	
	122	125	»	10	16		5
	123	125	»	10		36	
	124	125	»			25	
	125	150	Sør for Svarttjønn	5		20	
	117	125	Vest for Høglirkrysset	50		10	40
	118	125	Brennåsen	30			
	119	130	»			38	
	126	200	Vest for Villen	10		10	
	127	200	» » »	4		15	
	128	200	Vest for Fagerlien	40		10	
	129	200	Nord for Fagerlien, Fagerlihaugen	10		5	10
	130	300- 200	Langtjønn-Svarttjønn	25	50	100	25
	130a	200	Vest for Fagerlia		5	5	35
	130b	200	» » »			16	
	130c	200	» » »			60	
	130d	200	» » »	2		10	
	130e	150	» » »		20	15	
130f	150	Vest for Langtjønn	5	50	20	20	
134	180	Sør for Villen	15		10	10	
135	180- 200	Øst for Villen	40	40	20		
135a	300- 350	Bjørnåsen	40	100		20	
133	250	»	15	15	10	5	
132	250	Nord for Villen	8		12		

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	45	30	75	0,3	Sand, leire	Fuglebiotop	Grunntvannsområde
	8		8	0,3-0,6	»	Dyrking, D 3-4	Lavtliggende område.
	220		220	0,6-1,5	Sand, grus	Skogreising på 50% av arealet	Viltproduksjon. Beite for sau og rein.
	450	2 100	2 550	—	—	Viltproduksjon	+ 150 dekar vatn.
5	35		35	1,2-2,5	Sand	Dyrking, D 3-4	
	30		30	1,0-2	Grus, fjell	Dyrking, D 5, Beite	Delvis grøftet. Småmyrer.
	70		70	1,0-1,5	Sand, grus	Skogreising	
	8		8	0,8-1,5	Grus	»	
	35		35	1,0-2,5	Grus, leire	Dyrking, D 3-4	God strøtorv.
	36		36	1,0-1,8	Leire	Dyrking, D 2	
	46		46	1,8-2,5	Sand, leire	Dyrking, D 4	God strøtorv.
	25		25	1,5-2,5	»	—	»
	25		25	1,5-2,0	»	—	»
	100		100	0,8-2,5	»	Dyrking, D 3	Eventuelt skogreising.
	30		30	0,5-0,8	»	Dyrking, D 2	—
	38		38	0,8-3	Sand, grus	Skogreising	God strøtorv.
	20		20	1,0->3	Sand	Fuglebiotop	
	19		19	1,0-2,3	»	Dyrking, D 4	En del god strøtorv.
	50		50	0,4-0,8	»	Dyrking, D 2-3	
	25		25	0,5-2,0	»	Dyrking, D 3	
	200	710	910	—	—	Viltproduksjon	+ 90 dekar vatn.
	45		45	0,8-1,8	Sand, grus	Skogreising	
	16		16	0,5-2,0	»	»	God strøtorv.
	85		85	1,0-2,5	»	»	Delvis grøftet.
	12		12	1,0-2,0	Sand	»	»
	35		35	1,0-1,8	»	»	»
	95		95	0,7-1,8	»	»	»
	35		35	1,0-1,3	Sand, leire	Skogreising	Småmyrer
	100		100	1,5-2,5	Sand	»	
	160		160	—	—	Viltproduksjon	»
	45		45	1,2->3	Sand	Dyrking, D 2-3	
	20		20	1,0-2,5	»	Skogreising	

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag og			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
	131	250	Nord for Villen			19	
	136	230	Ved Gåstjønn.....	12			8
	137	230	» »	22			
	138	250	Nord for Gåstjønnlien ..	18			
	139	200	Nord for Langtjønn			25	25
	241	120	Plurheia			50	6
	242	120	»	65		60	40
	243	120- 180-	»	10	10	40	50
XI	231	230- 250	Svarttjønn, Slåttlitjønn.....	30	45	30	25
<i>Plurdalen</i>	232	230- 250	Granheia		15		10
	233	230- 250	»	15		15	15
	234	230- 250	»	12	5	5	
	235	230- 250	Sør for Fagerdalen		5	15	5
	236	230- 250	» » »	5		10	
	237	230- 250	Øst for Fagerdalen	10			4
	238	230- 250	Sør for Lapvamoen			12	
	239- 240	250- 380	Lundmo-Malmhaugen- Damtjønn	230	75	50	145
	244	210	Øst for Kalken			20	6
	245	280	Sør for Tomasdalen	30			10
	246	280	» » »	40		5	20
	247	300	Nord for Solheim	60	10	10	
	247a	320- 400	Sirilia	25	40		20
	248	300	Vest for Tjernskog	15			
	249	300	Øst for Tjernskog	15			15
	255	330	Sør for Raurabben	5	15	5	
	252	300- 330	Øst for Stortjønn	100	60		40
	250	300- 330	Nord for Storsteinhaug .	60	30		10
	251	300- 330	Vest for Storsteinhaug ..	35		10	10

Registrering av viltlandskaper.

Areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre nyr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	19		19	1,0-3,0	Sand	Skogreising	Tjønn Lavtliggende område
	20		20	1,5-3,0	»	Fuglebiotop	
	22		22	0,8-2,5	»	»	
	18		18	0,6->3	»	Dyrking, D 3	
	50		50	1,0-2,5	Sand, grus	Viltproduksjon	
	56		56	1,2-2,5	»	Skogreising	God strøtorv.
	165		165	0,7-2,0	Sand, grus, leire	Dyrking, D 2-3	
	110	790	900	—	—	Viltproduksjon	Bergfylt terreng.
5	130	1 120	1 250	—	—	Viltproduksjon	+ 150 dekar vatn. Se også fig. nr. 130, kart nr. X.
	25		25	1,2-2,5	Sand, grus	Skogreising	Delvis grøftet.
	45		45	1,0-2,0	»	»	Eventuelt dyrking, D 2-3.
	22		22	1,0-2,4	»	»	Eventuelt dyrking, D 3-4.
	25		25	1,0-2,5	»	»	Eventuelt dyrking, D 3.
	20		20	1,0-1,8	»	»	
	14		14	1,0-2,4	Sand	Dyrking, D 2-3	Delvis grøftet.
	12		12	0,8-2,0	»	Skogreising	God strøtorv.
	500		500	0,8-2,5	Sand, grus, fjell	Viltproduksjon	Eventuelt skog- reising på 100 dekar ved Malmhaugen.
	26		26	1,0-2,5	»	Strøtorv	Delvis grøftet.
	40		40	1,6-2,6	Sand	Dyrking, D 2-3	
	65		65	1,0-2,0	Sand, grus	Dyrking, D 3	
	80		80	1,0-2,5	»	—»—	
	85		85	—	—	Beite, D 3-4	Viltproduksjon
	15		15	0,5-1,5	Sand	Dyrking, delvis, D 3-2	
30		30	1,2-2,0	Sand, grus	Dyrking, D 3-4		
25		25	1,0-2,2	»	Dyrking, D 3		
200	1 270	1 500	—	—	Viltproduksjon	+ 30 dekar vatn.	
100		100	0,8-1,5	Sand	Dyrking, D 2-3	Eventuelt skogreising.	
55		55	1,5-2,0	Sand	Dyrking, D 3	Eventuelt skogreising.	

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer o

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Grasmyr		Markslag o	
				Gst	Gmbj	Mosemyr	
						Lm	Gm
	251a	300–330	Vest for Storsteinhaug . .	35	10		1
	253	350	Mellom Toftli og Skaret .	30			
	254	350	Nord for Storbækmoen .	5		5	
	256	360	Øst for Stillvasstrand . . .		5	15	
	256a	360	Øst for Seljemo	6			
XII Storforshei– Dunderland	185	65	Vest for Kjelmo			10	
	184	65	Nord for Kjelmo			6	
	194	65	Storforshei–Åsheim		25	25	14
	186	100	Sør for Svanheim		30		4
	191	150	Sør for Åsheim		30		4
	183	120	Ved Ørtvatnet			15	1
	182	200	Nord for Ørtfjellet			15	
	200	200	Vest for Tørbækmoen . . .		4	4	
	202	230–260	Langs Hans-Olsaåga . . .		60	10	
	201	260–380	Mellom Sakkrisåga og Hans-Olsaåga	20	90	20	2
	190	200–250	Svanevatn–Ømmervatn .	20	20		7
	189	230	Sør for Fjeldbakken				
	193	200	Nord-øst for Ømmervatn	10		20	3
	192	120	Vest for Eiteråga	5			
	187	280	Hesttjønnene	15		10	2
	188	280–350	Nord for Fjellbakken . . .	250		25	3
	197	350–450	Kvannvatnet– Strandjordelva	100	300	100	10
	196	250	Nord for Eiteråa	10			2
	196a	250	» » »	12			
	195	110	Øst for Eiteråa	4			
	199	230	Øst for Stupforsmoen . .	10		5	
	198	130	Sør for Ørtfjell	5	5	8	
	204	130	Amlien		10	2	
	203	130	»		10	60	
	207	300	Nord for Amlien	12			
	205	140	Øst for Amlien	18			
206	125	Vest for Strandjorden . .		15		2	
208	125	Vest for Laskbekken . . .		20	18		

gistrering av viltlandskaper.

Areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre nyr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	60		60	1,2-1,8	Sand	Dyrking, D 3	Eventuelt skogreising
	35		35	1,0-2,0	»	Dyrking, D 2-3	
	30		30	1,0-1,8	Sand	Dyrking, D 3 (D 4)	
	20		20	1,0-2,5	Sand, grus	Dyrking, D 3	
	6		6	0,5-1,0	»	Dyrking, D 3-2	Ligger utenfor kartet.
	45		45	0,8-1,5	Sand	Dyrking, D 2-3	Delvis grøftet.
	31		31	0,8-1,2	»	Dyrking, D 3	
	198		198	1,0-1,8	Sand, leire	Dyrking, D 3 (D 2-4)	
	70		70	1,5-2,0	Sand	Skogreising	
	70		70	1,0->3	»	»	
	32		32	0,8-2,5	»	»	
	15		15	0,8-1,5	»	»	
	8		8	0,5-1,5	»	»	
	70		70	0,5-1,5	»	»	
	150	1 450	1 600	—	—	Viltproduksjon	
	110		110	1,0-2,2	Sand, grus	Skogreising	Delvis grøftet. Småmyrer.
	4		4	1,0-2,0	Sand	Beite (D 3-4)	Tjønn. Småmyrer.
	60		60	—	»	Fuglebiotop	
	5		5	0,5-0,8	»	Dyrking (D 2)	Tjønn Kan delvis nyttes til beite, D 3. + 200 dekar vatn. (Reinbeite)
	51	75	126	—	»	Viltproduksjon	
	305		305	0,5-1,5	»	Skogreising	
	600	5 400	6 000	—	—	Viltproduksjon	
	30		30	0,7-1,3	Sand	Skogreising	Tidligere NSB torvstrøfabrikk. —»— Tidligere anleggsområde.
	12		12	0,8	»	»	
	4		4	1,2	»	Dyrking (D 2)	
	20		20	0,8-1,8	»	Skogreising	
	18		18	0,8-2,2	»	»	
	12		12	1,0-1,8	»	Strøtorv	
	70		70	1,0-3,1	»	»	
	12		12	1,5-1,8	»	Skogreising	
	18		18	1,0-2,0	»	»	
	35		35	1,0-2,5	Grus, fjell	Viltproduksjon	
	38		38	1,0-2,6	Sand, grus	Skogreising	Eventuelt viltproduksjon.

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gnr
XIII <i>Grønfjeldalen</i>	274	380	Kvandalen	5		8	
	273	400	»	10	30		
	272	310	Nord for Snasen	10	10	12	
	271	300– 340	Lia fra Nettet til Granli.	50	200	50	
	270	320	Sør for Snasen	20	60	20	
	269	320	Sør for Fagerjord	5		7	
	268	320	» » »	20			
	267	360	Fagerjord			15	
	266	360	Fiskkjønmoen			26	
	264	450	Ved Ryeng og i lia		20	8	
	265	320	Ved Rundhaugen			5	
	263	340	Nord for Rundhaugen	10		20	
	261	320	Øst for Rundhaugen			15	
	260	380	Ved Storvollen	9		9	
	262	330	Sør for Rundmo	32			
	258	400	Nord-øst for Salteng	40	10	25	
259	400– 500	Kobbervassdalen	70	110	10		
XIV <i>Messingslett- Krokstrand</i>	209	140	Øst for Nygård	5	10		
	212	350	Sør for Grannisset	10		30	
	210	300– 360	Østsiden av Tespadalen	50	50		
	211	350– 630	Tespadalforet	300	200	30	
	213	350	Øst for Hjartåsen	40	10		
	214	310	» » »			3	
	215	310	Nord for Hjartåsen			20	
	216	310	» » »		5	15	
	218	260	Vest for Raufjeldfoss	15		15	
	228	230– 550	Bjellådalforet	100	300	50	
	217	310	Øst for Øvre Hjartåsen	15	20	25	
219	310	Vest for Solhaug	20		5		
XV <i>Krokstrand- Virvassdalen</i>	220	350	Sør for Krokstrand st.	15			
	220a	310	Ved Silfossen		10		
	221	390	Nord for Andfjellneset	5		3	
	222	350	Ved Randalselva	15			
	223	330	Vest for Elvemøtehei	15		25	

registrering av viltlandskaper.

areal i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
Andre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	28		28	1,6-2,4	Grus	Skogreising	
	50		50	1,2-1,8	»	»	
	62		62	0,6-2,8	Grus, fjell	Dyrking, D 3-4	Eventuelt skogreising.
	320		320	—	—	Viltproduksjon	
	120		120	0,5-2,5	Sand, grus	Dyrking, D 3-4	
	22		22	0,5-2	Sand	Dyrking, D 3	
	20		20	0,7-1,2	»	Dyrking, D 2	
	20		20	0,8-1,8	»	Dyrking, D 3-4	
	26		26	1,0-2,0	»	Skogreising	Delvis grøftet.
	48		48	1,5-2,5	Sand, grus	Dyrking, D 3	Delvis skogreising.
	30		30	1,4-2,2	Sand	Dyrking, D 3	
	110		110	1,5-2,5	»	—	
	45		45	1,0-2,6	»	Dyrking, D 3-4	
	18		18	1,0-2,0	»	Dyrking, D 3 (D 4)	
	32		32	1,1-1,4	Grus, sand	Dyrking, D 3-2	
	135		135	0,4-1,2	»	Dyrking, D 3	
	210	1 290	1 500	—	—	Viltproduksjon	(Reinbeite)
	17		17	1,5-2,5	Sand	Beite, D 4	Evt. skogreising.
	50		50	—	—	Viltproduksjon	Moltemyrer
	150		150	0,5-1,8	Sand, grus	Skogreising	
	600	8 400	9 000	—	—	Viltproduksjon	(Sau- og reinbeite)
	63		63	1,2-1,6	Sand	Dyrking, D 2-3	
	7		7	1,2-2,0	»	Skogreising	
	32		32	0,8-2,0	Sand, grus	»	Evt. viltproduksjon.
	25		25	0,6-2,0	»	Dyrking, D 3-4	Frostlendt område.
	55		55	0,8-2,0	Sand, fjell	Viltproduksjon	
	500	18 000	18 500	—	—	»	+ 100 dekar tjønn (sau- og reinbeite).
	85		85	1,6-2,5	Sand	Beite, D 4-5	Evt. viltproduksjon.
	50		50	0,6-1,2	Sand, grus	Skogreising	»
	20		20	0,3-0,6	Sand	Dyrking, D 3-2	
	25		25	0,5-1,5	»	Dyrking, D 3	
	8		8	1,5	»	—	
	20		20	0,8-1,3	»	Viltproduksjon	
	50		50	1,2-1,7	Sand, grus	Dyrking, D 3	

Tabell 1. (forts.) Myrinventeringer og

Kart nr. Område	Fig. nr.	H.o.h. m	Beliggenhet	Markslag o			
				Grasmyr		Mosemyr	
				Gst	Gmbj	Lm	Gm
	224	340	Øst for Elvemøtehei ...	6		16	
	225	350	Sør-øst for Elvemøtehei.	10		20	1
	226	340	» » » .	15		20	2
	227	380-	Aksla-Tuva-				
		750	Jordbekkvatnet	75	150	160	6
	229	340	Østsiden av Virvasselva .	20			
	230	360	Vestsiden av Virvasselva	80	30		
<i>(Flybilde G 3- 1864)</i>		20	Nord for Flostrand	20			
		90	Langstrandalen		16	2	
			Totalareal	6 621	8 502	3 717	6 20
			% av myrarealet	26,1	33,6	14,7	24,

registrering av viltlandskaper.

real i dekar, ca.				Myr- dybde i m	Under- grunn	Fremtidig utnyttelse	Anmerkninger
ndre myr- typer	Sum myr	Fast- mark	Sum areal				
	22		22	1,0-1,8	Sand, grus	Skogreising	Eventuelt viltproduksjon. —»— + 50 dekar vatn.
	45		45	1,0-2,5	»	»	
	55		55	1,0-2,0	»	»	
	450	9 000	9 450	—	—	Viltproduksjon	
	20		20	0,7-1,2	Sand, grus	Skogreising	
	110		110	0,8-1,5	»	»	
	20		20	0,5-1,2	Grus	Dyrking, D 3	Delvis avtorvet.
	18		18	0,5-1,0	»	Beite (D 4)	
275	25 323	92 695	118 018	(+ 5 520 dekar vatn og større tjønn) = 122 538 dekar.			
1,1	100,0						

Tabell 2. Oppgave over myrtypenes fordeling på myrarealet i kartområdene.

Kart nr.	Areal i dekar					Sum
	Grasmyr av starrtypen (Gst)	Grasmyr av myrull-bjønn-skjeggtypen (Gmbj)	Grasrik kvitosemyr (Gm)	Lyngrik kvitosemyr (Lm)	Andre myrtyper	
I	338	973	597	1 198	222	3 328
II	375	554	398	497	5	1 829
III	446	643	113	263	26	1 491
IV	743	1 064	209	346	—	2 362
V	321	1 186	228	324	—	2 059
VI	767	491	8	474	12	1 752
VII	165	618	110	360	—	1 253
VIII	321	262	64	448	—	1 095
IX	333	170	50	170	—	723
X	456	366	711	352	5	1 890
XI	763	315	207	375	5	1 665
XII	481	619	353	630	—	2 083
XIII	281	440	230	345	—	1 296
XIV	555	595	193	291	—	1 634
XV	276	206	246	135	—	863
Sum	6 621	8 502	3 717	6 208	275	25 323

Tabell 3. Oppgave over myrarealet i fjellet.

Område	Areal i dekar, ca.			
	Myrull-bjønn- skjeggmyr (Gmbj)	Starrmyr (Gst)	Mosemyr (Lm og Gm)	Sum
<i>Nord for Ranafjorden og Dunderlandsdalen:</i>				
Fagervollen—Femfjellet . . .	420	120	60	600
Burfjellet—Svartisdalen . . .	525	150	75	750
Rausandfjellet	595	170	85	850
Tverrådalen—Brunvatnet . .	105	30	15	150
Blakkådalen	245	70	35	350
Røffa—Kuhaugfjellet	490	140	70	700
Vesterfjellet—Bomfjellet . .	245	70	35	350
Stormdalen	70	20	10	100
Hedningdalen—Krukki . . .	175	50	25	250
<i>Sør for Ranafjorden og Dunderlandsdalen:</i>				
Umbukta—Akersvatnet . . .	840	240	120	1 200
Kobbefjellet—Mofjellet . . .	560	160	80	800
Umbukta—Stangfjellet— Lappfjellet	700	200	100	1 000
Rødfjellet—Saufjellet	1 750	500	250	2 500
Kalvatnet—Melkfjellet	980	280	140	1 400
Kobbervasselva—Junkerelva	490	140	70	700
Kvefsendalen—Kvitstein- dalen	4 550	1 300	650	6 500
Kjerringfjell—Blereken	3 010	860	430	4 300
Beveråga—Kobbervass- dalen—Silbotn	840	240	120	1 200
Kjerringfjell—Andfjell— Virvatnet	2 450	700	350	3 500
Sum	19 040	5 440	2 720	27 200

Tabell 4. Kjemiske analyser av myrjordprøver fra Rana herred.

Prøve nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Myrfigur nr.	51	75	117	185	216	233	245	253	265	272
Myrtype	Gmbj	Gm	Gst	Gm	Gm	Gst	Gst	Gst	Gm	Gmbj
Myrtype i m	1,0	1,5	1,5	1,0	1,3	1,8	1,5	1,5	2,0	1,2
Undergrunn	Sand	Sand	Sand, leire	Sand	Sand, grus	Sand, grus	Sand	Sand, grus	Sand, grus	Grus
<i>Litervekt i gram</i>										
Rå	1 060	966	942	1 012	767	953	1 023	990	1 011	911
Vannfri	193	153	131	195	82	142	157	139	154	156
<i>I vannfri jord</i>										
Gledetap, %	97	82	95	98	96	95	96	96	97	96
Nitrogen (N), %	1,8	1,0	1,0	1,8	1,2	1,5	2,1	2,7	0,9	2,5
Kalk (CaO), %	1,1	0,3	1,0	0,2	0,9	1,4	0,6	0,8	0,6	0,1
<i>Pr. dekar til 20 cm dyp</i>										
Nitrogen (N), kg	695	306	262	702	197	426	659	750	277	780
Kalk (CaO), kg	424	92	262	78	147	397	188	222	185	31
<i>I lufttørr jord</i>										
Fosfor (P-AL) mg/100 g	3,3	1,0	1,0	2,5	2,5	0,3	1,3	1,5	2,0	1,0
Kabum (K-AL), mg/100 g	16,0	6,5	8,7	12,0	19,0	4,7	11,0	8,0	7,7	4,0
<i>Jordreaksjon</i>										
pH-verdi	3,9	3,8	5,1	3,9	4,3	5,6	4,9	5,3	4,3	5,0

Tabell 5. Oversiktsoppgave vedr. myr- og markinventering.

Kart nr. område	Inventert, ca. dekar		Fremtidig utnyttelse, ca. dekar				Viltproduksjon (beite)	
	Myr	Fastmark	Dyrking	Myr til		Myr	Fastmark	
				Skogreising	Strøtorv			
I Nordvikfjell—Utskarpen	3 328	6 100	1 711	250	20	1 347	6 100	
II Utskarpen—Midtstraum	1 829	2 900	336	355	14	1 124	2 900 + 3 000 d. vatn	
III Midtstraum—Strupen	1 471	6 100	176	71	90	1 134	6 100 + 20 d. vatn	
IV Alteren—Reinforshei	2 362	5 110	33	463	11	1 855	5 110 + 120 d. vatn	
V Skamdalen—Andfiskåga	2 059	8 820	133	136	—	1 790	8 820 + 60 d. vatn	
VI Gråtneset—Glåmåga	1 752	2 600	644	228	—	880	2 600 + 1 050 d. vatn	
VII Ravnåga—Bjørnvassdalen	1 253	9 000	60	60	—	1 133	9 000 + 400 d. vatn	

Tabell 5 (forts.). Oversiktsoppgave vedr. myr- og markinventering.

Kart nr. område	Inventert, ca. dekar		Fremtidig utnyttelse, ca. dekar				Viltproduksjon (beite)	
	Myr	Fastmark	Myr til		Strøtorv	Myr	Fastmark	
			Dyrking	Skogreising				
VIII Røvassdalen—Langvatnet	1 095	2 430	594	121	—	380	2 430 + 100 d. vatn	
IX Killingness—Storforshei	723	2 130	8	110	—	605	2 130 + 150 d. vatn	
X Reinforshei—Plurdalen	1 900	1 500	654	634	—	612	1 500 + 90 d. vatn	
XI Plurdalen	1 665	2 390	575	149	26	915	2 390 + 180 d. vatn	
XII Storforshei—Dunderland	2 093	6 925	281	828	82	900	6 925 + 200 d. vatn	
XIII Grønfjeldalen	1 296	1 290	662	104	—	530	1 290	
XIV Messingslett—Krokstrand	1 634	26 400	88	239	—	1 307	26 400 + 100 d. vatn	
XV Krokstrand, Virvassdalen	825	9 000	103	252	—	470	9 000 + 50 d. vatn	
Flybilde G3-1864 Flostrand og Langstrandalen	38	—	20	—	—	18	—	
Sum	25 323	92 695	6 080	4 000	243	15 000	92 695 + 5 520 d. vatn	

Tabell 6. Viltlandskaper over 500 dekar.

Kart- om- råde	Fig. nr.	Beliggenhet	Areal i dekar			
			Myr	Fast- mark	Vatn og større tjønn	Sum
I	85	Vest for Farmanåa ...	300	2 000	—	2 300
	87	Rishøgda	860	4 000	—	4 860
II	64	Straumbotn—Sveet ..	—	400	3 000	3 400
	91, 92	Brennbergfjellet	900	2 500	—	3 400
III	100a	Kvandalen	600	5 080	20	5 700
	46	Bustnesfjellet	160	740	—	900
IV	6	Innerfjellet	80	450	—	530
	12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 23, 24, 25 144, 144a, 145, 149, 150, 151	Båsmofjellet	790	4 400	100	5 290
		Risfjellet	1 070	260	20	1 350
V	103a	Åskaret	130	370	—	500
	110	Bjerkelia—Hulbekk- moen	530	600	10	1 140
	110a	Kobbernagelen— Reinhaglien	1 100	7 850	50	9 000
VI	28	Nord for Snefjellåga ..	100	600	—	700
	29	Sør for Tverrbekken ..	100	550	—	650
	177	Langvassdeltaet	550	1 450	1 000	3 000
VII	169	Ømmertjønn—Stein- tjønn	720	6 100	280	7 100
	173	Bjørnvassfjellet	480	2 900	120	3 500
VIII	163	Røvassdalen	250	2 250	—	2 500
IX	152a	Svartvassheia	450	2 100	150	2 700
X	130	Fagerlihaugen— Svarttjønn	200	710	90	1 000
	243	Plurheia	110	790	—	900
XI	231	Svarttjønn—Slåttli- tjønn	130	1 120	150	1 400
	252	Øst for Stortjønn	200	1 270	30	1 500
	239, 240	Lundmo—Malmhaugen	500	—	—	500

Kart- om- råde	Fig. nr.	Beliggenhet	Areal i dekar			
			Myr	Fast- mark	Vatn og større tjønn	Sum
XII	201	Sakrisåga—Hans- Olsaåga	150	1 450	—	1 600
	197	Kvannvatnet— Strandjordelva	600	5 400	200	6 200
XIII	259	Kobbervassdalen	210	1 290	—	1 500
XIV	211	Tespaldalføret	600	8 400	—	9 000
	228	Bjellåldalføret	500	18 000	100	18 600
XV	227	Aksla—Jordbekk- vatnet	450	9 000	50	9 500
		Sum	12 820	92 030	5 370	110 220

TORVSTRØPRODUKSJONEN 1969

Av konsulent Einar Wold.

Hva været og tørkeforholdene angår, var også 1969 et godt år for de norske torvstrøfabrikker. Det var lange tørrværsperioder og den samlede nedbørsmengden for sommeren var også beskjeden. Praktisk talt alle fabrikker, både på Østlandet og i Trøndelag, har derfor bemerket på spørreskjemaene som er samlet inn, at tørkeforholdene har vært gunstige.

Det har vært 29 fabrikker i drift. Noen fabrikker har ikke vært igang på grunn av mangel på arbeidskraft, og noen mindre torvstrøslag har lagt ned virksomheten og oppløst lagene. En fabrikkbygning brant ned til grunnen og ved en fabrikk hadde man brann på myra i det tørre været.

Fabrikkenes samlede leveranser i 1969 var, ifølge opplysninger som fabrikkene har gitt gjennom de utstendte spørreskjemaer, 288300 baller. Torvtak direkte fra myra og produksjonen av torv til eget bruk ved småanlegg har vi anslått til ca. 80 000 beregnede baller.

Forbruket av norsk torv i 1969 kom følgelig opp i ca. 370 000 beregnede baller, eller ca. 20 000 baller mer enn året før.

Ifølge fabrikkenes oppgaver, utgjorde lagerbeholdningen av torv for leveranse våren 1970 ialt noe over 110 000 baller.

Importen av torv var i 1969 ialt 3 300 tonn eller ca. 92 200 baller á 35 kg. Dette er ca. 9 000 baller mindre enn året før, men 20 000 baller mer enn 1967. Grunnen til de høye importtall for 1968 er sannsynligvis innkjøp før bebudet prisforhøyelse o. l. Nedenstående tall viser utviklingen av importen fra 1964.